

Előfizetési ára:
 Egész évre 6 —
 Fél évre 3 —
 Negyed évre 1.50

Hirdetéseket
 felvesz a kiadóhivatal
 IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
 minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSÉG
 és
KIADÓHIVATAL
 IV. kerület,
 Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete, a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata, a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának, a Budapesti Pinczér-Egylet, és a „Hungária-nagyszállóda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>A szállodások-, vendéglősök- és koremsárosok- ipartársulata létezik: IV. kerület, Himzö-utca 1. szám.</p> <p>A budapesti I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők-iptársulat létezik: II. ker., Medve-utca, Fácán.</p>	<p>Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő: WAGNER JÓZSEF IV. Kecskeméti-utca 5.</p> <p>Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>A »Budapesti Pinczér-Egylet« létezik: IV., vármegyeház-utca 9.</p> <p>PAULITS JÓZSEF közvetítő-intézete IV. papnövelde-utca 3. létezik.</p>
---	--	---

A »Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Orsz. Nyugdíj-egyesületé«-nek congressusa és alakuló-közgyűlése és a III-ik országos Vendéglős-congressus.

Debreczen, 1898. május 10., 11., 12-én.

A magyarországi szállodások, vendéglősök, kávé-
sok, pinczerek és kávésegédek folyó évi május
hó 11-én gyűltek össze a nagy magyar alföld
vendégkerető metropolisában, hogy ott két kül-
földönállóan, az országos nyugdíjgyesület és az or-
szágos vendéglős-congressus ügyei felett tanács-
kozzanak. A congressust megelőző napon, május
9-én jelentek meg Debreczenben a nyugdíjgye-
sület budapesti fenntartó-bizottságának tagjai:
Nérey Dezső, Bokros Károly, dr. Solti Ödön
jogtanácsos és F. Kiss Lajos, hogy a congressus-
okat előkészítő és Hauer Bertalan, Kovács
Dezső elnökléte alatt álló bizottsággal a tanács-
kozások rendjét véglegesen megállapítsák. Ezen
értekezleten Nérey Dezső elnökléte alatt és Ve-
tessy Béla előadása kapcsán a másnapi nyug-
díjgyesületi congressus tisztikarát is megállapí-
tották.

Másnap, május 10-én egész Debreczen ünnepi
színt, a szállodák és vendéglők pedig gazdag lo-
bogódsít öltöttek az esti vonatokkal érkező ven-
dégek tiszteletére. A fogadó-bizottság teljes szá-
mban jelent meg a perronon. Az érkező vendégeket
dr. Benedek János, a debreczeni ipartársulat
jogtanácsosa üdvözlő határos beszéddel, amelyre
Gundel János, a budapesti vendéglős-iptársulat
elnöke válaszolt. A vendégek részint a város által
felajánlott városi díszfogatokon, részint a fogadó-
bizottság által felajánlott kocsikon hajtottak a
számukra kijelölt lakásokra.

Esti kilencz óraker ismerkedési estélyre gyűl-
tek össze a congressusi vendégek az »Ángol-ki-
rályné« kerti helyiségben. Ez alkalommal az első
felköszöntő Kovács Dezső, a debreczeni pin-
czér-egylet érdemes elnöke mondotta, meleghangu
szavakkal üdvözölve a messze idegenből Debrec-
zenbe faradt vendégeket. Gompos Ignác az erdélyiek
névében üdvözölte a congressus tagjait,
mig Bornyász József, a debreczeni vendéglős-
iptársulat tiszteletbeli elnöke lendületes beszéd-
ben a székes-fővárosi vendégeket üdvözölte. Gun-
del János hosszabb beszédben reflektál az előtte
szólottak szavaira. Sajnálja, hogy nem rendelkez-
vén kellő szónoki képességgel, Bornyász József
szavait nem méltathatja kellőképen. De megjegyzi,
hogy utobbinak hízelt elismerésére és dícsere-
tére keves érdemet szerzett, miután ő közügyeket
szolgálva, csakis kötelességét véli teljesíteni, és
hogy miként a multban, úgy a jövőben is egész
életét a közügynek fogja szentelni. Tudja, hogy
mindazok, akik itt jelen vannak, nem önérdékből,
hanem azon tudattal vannak áthatva, hogy a ven-
déglősipar érdekeit szolgálják, melyet joggal vél
az ország legelső iparának nevezhetni Poharat a
vendéglősök közti egyetértés és összetartás meg-
szilárdulására emeli. A zajos éljenzéssel kísért
beszéd után Bokros Károly, kiindulva egy ha-
sonlatból, mely Budapestet az ország szívének
mondja, az országnak sokkal melegebben, heve-
sebben dobban szívére, Debreczenre írta, amely-
nek példátlan és mesés vendégkerető méltány-
látást ígéri. Priváry Pál (Szeged) a vendéglősök
közti egyetértés, szeretet és testvériségre mond
hosszu, figyelemmel hallgatott beszédét, míg dr.
Benedek János a nyugdíjgyesület felvirágzá-
sára mondott hatalmas lendületű beszédét Néu-

mann Sándor, dr. Floris Endre stb. felszöla-
lással után az estély a késői órákban derült han-
gulatban nyert befejezést.

A nyugdíjgyesületi congressus.

A nyugdíjgyesületi congressus másnap —
május 11-én — kezdődött a »Bika-szálloda« dísz-
termében.

A debreczeni vendéglős-iptársulat elnöke,
Hauer Bertalan megnyitva az ülést, üdvözölte
az egybegyűlt tagokat.

Dr. Benedek János ajánlja a congressusnak,
hogy a diszelnök Boczkó Sámuel rendőrfőka-
pitány meghívására egy három tagú küldöttség
menesztessék. A küldöttség tagjaiul egyhangulag
Kovács Dezső, Nérey Dezső és Hauer Ber-
talan választották meg.

Dr. Solti Ödön, a nyugdíjgyesület jogtana-
csosa felolvassa a rendszabályokat, mire Bokros
Károly elnök a congressust Boczkó Sámuel
diszelnök megérkezéteig felfüggesztette.

Boczkó Sámuel diszelnök a terembe éljen-
zések közt lépett be s a következő beszéddel nyi-
totta meg az ülést:

Milyen tisztelt Uraim!

Üdvözölöm Önöket, akik az ország közel és
távol helyeiről városunkba egybesereglettek,
hogy szakmájuk ügyeit komoly tanácskozás tár-
gyává tegyék és üdvös határozatokat alkossanak.

Szép és nemes célzatu eszmék lesznek a
városunkba egybehívott congressus elé ter-
jesztve, melyeknek megvalósítása felette kívá-
natos, s a melyek komoly megfontolás után ha-
tározottá emelve, közakarattal és kitartással
végre is lesznek hajthatók.

Meg vagyok győződve, Uraim! hogy Önök
teljes tudatában a tárgyalás alá kerülő kérdé-
sek fontosságának, azokat közmegelegedésre fog-
ják elintézni.

Azon ösztinte óhajjal hogy ez önöknek Uraim,
teljes mértékben sikerüljön, a magyarországi
szállodások, vendéglősök, kávéskok stb. országos
congressusának ülést ezennel megnyitottnak
nyilvánítom s a tanácskozások vezetését Bok-
ros Károly elnök urnak átadom.

A diszelnöki helyet Boczkó Sámuel rendőrfő-
kapitány foglalta el. Az elnöki asztalnál helyet
foglaltak: Bokros Károly, Gundel János,
Kammer Ernő, Kommer Ferencz, Juranovits
Ferencz, Nagy Gábor, Sztanoj Miklós,
Hauer Bertalan, Millekker Lajos, Kovács
Dezső.

A gyűlés jegyzői voltak: F. Kiss Lajos, Ve-
tessy Béla, Jónás Gyula, Pösch Gyula, Than
Gyula, Sarossy Árpád.

A szavazatszedő-bizottság tagjai: Kovács
Dezső és Vetessy Béla.

Számvizsgálók: Dr. Szilvássy Géza, Sil-
bermann Ignác és Vetessy Béla.

A congressus tisztikarának megválasztása után
Bokros Károly elnök a következő elnöki meg-
nyitót tartotta:

Nagyságos Diszelnök ur!

Milyen tisztelt Congressus!

Midőn másodizben vagyok szerencsés a köz-
bizalom támogatása folytán ezen díszes elnöki
székben helyet foglalni, mindenekelőtt halás köszö-
netet mondok nagyságos Boczkó Sámuel urnak,

ki tanácskozásaink védnöki tisztét kegyes volt el-
fogadni, valamint mindazoknak, kik lelkesedő lélek-
kel nyugdíjgyesületünknek immár negyedik con-
gressusa alkalmával ezuttal Debreczenbe, a ma-
gyar nemzet eme ősi kiváltságos szabad királyi
városába eljöttek, hogy jelenlétük által tanácsko-
zásaink méltóságát, eredményességét, valamint an-
nak erkölcsi színvonalát emeljék.

Igen tisztelt Uraim!

A nyugdíjgyesületi intézmény történeti előz-
ményeivel, valamint a Budapest 1897. július
havában megtartott congressusunk óta végzett mun-
kánkkal nem akarok foglalkozni. Beszélni fog arról
fenntartó bizottságunk érdemes elnöke a maga
beszámolójában. De nem akarok arról sem szólni,
hisz mindnyájan egyformán tudjuk és érezzük,
hogy mily kollegiális és emelkedett nemes gon-
dolkodás vezetett benünket arra, hogy a Sz. V. K.
P. Ks. O. Ny-ét megalkossuk. E tény nemcsak a
kezdeményező Stadelér Károly jószívűségére mu-
tató, de bizonyítja egyuttal az ország szállodásainak,
vendéglőseinek, kávéskainak, pinczerek és kávése-
gedeknek emelkedett gondolkodásmódját is, a kik
ha ezen humanus és tisztán emberbaráti intézmény
létrehozásában kifejtett áldásos közreműködésük-
ért a jelen nemzedék részéről mi elismerésben sem
részesülnének, bizonyára kárpótlást fognak lenni
ama felemelő öntudatban, hogy a nyugdíjgyesület
létesült és a mai nappal működését megkezdte.

Ilyen körülmények közt — melyen tisztelt con-
gressus — azt hiszem tehát, hogy a belém helye-
zett megtisztelő közbizalomnak akkép felelek meg
legméltóbban, hogy — habár csak szűkreszbott
körvonalakban — azokat az indító okokat emlí-
tem fel, a melyek iparunk, a magunk, valamint
alkalmazottainknak: a pinczerek és kávésegeknek
nehéz és egyaránt vélséges viszonyai közepette
arra indítottak, hogy az ország szállodásai, ven-
déglői, kávéskái és ezek üzleti alkalmazottai szá-
mára nyugdíjgyesületet alapítsunk. Ezen okok
vázolásánál pedig aligha fogok ékes, virágos sza-
vakat használhatni, nem idevalók azok és nem is
illeszthetők a mi helyzetünk keretében. Valamennyi
tisztá tény, pusztá igazság.

Milyen tisztelt Congressus!

Fáj, hogy akkor, midőn az ország egyik mű-
velt, értelmes, szorgalmasan dolgozó és pontosan
adózó iparos osztályának jelenéről és jövőjéről s
arról akarok beszélni, mily módon kényyszerül ezen
iparososztály a maga jövőjének biztosításához hozzá-
fogni, panaszra kell ajkamat nyitni! Mert nem ke-
rülhetem, nem mulaszthatom el felpanaszolni, hogy
milyen mostoha bánásmódban részestülünk az ál-
lamkormány ama két faktora részéről, a melyek
iparunkra befolyanak, tudniillik: a belügyi és pénz-
ügyi minisztériumok részéről, valahányszor hely-
zetünk javítására vagy bármily irányu reformra
törekszünk.

A magas belügyminisztérium rendelkezései foly-
tan napról-napra borszantó bírságot fizetnek az
üzleti zárórák be nem tartása miatt, ami iparunk
üzése közben — nem kell mondanunk — ugys
tudja mindenyükünk: miért? szinte lehetlenség-
számba megy, és a mely rendelkezésekben épen
az a borszantó, hogy a míg a vendéglős pontban
egy órákor kénytelen üzletét bezárni, addig a
szemben levő kávésk kollegája, a ki bizonyára nem
becsüli többre önmagát, akár reggelig korlátozás
nélkül nyitva tarthatja üzletét. Kell-e ennél na-
gyobb anomália avagy komikusabb helyzet? Ha a
kávésk nem tartja magát többre a vendéglősnél,
miért teszi ezt a belügyminiszter ur?

Ez egy. A másik helyről eredő semmibevevést

— hogy úgy mondjam — ő nagyméltósága a m. kir. pénzügyminiszter ur részéről van szerencsésül élvezheti, a ki helyzetünk nemismeréséből folyó intézkedéseivel, regale-, fogyasztási stb. állandó adóméleésekről gondoskodik és súlyos helyzetünkön akként javít, hogy — mint ezt Önök is tudják — májusban a Ház elé terjesztett kiegészítő törvényjavaslatokban s pedig a XV. és XVI-dikban söradók újabb felemeléséről gondoskodott, megfélekedzvé arról, hogy ezzel szegényebb néposztályunk egyik fő élelmi, illetve élvezeti cikkét drágította, s egyuttal jövedelmi forrásunkat apasztotta, Engedjék meg uraim, hogy előre is figyelmeztessem Önöket, miszerint az ugyanitt ülésező III-dik országos vendéglős-congressus alkalmával mindezekről felette épületes dolgokat lesz alkalmuk hallani G u n d e l János ur előadása kapcsán. Szomorú dolog, hogy éppen akkor teszi mindezt a pénzügyminiszter, midőn már annyiszor kérelmeztük, hogy szállítsa le magas regaleadónkat, vagy ha nem, helyezkedjék legalább osztrák kollegájának állapontjára, a ki a söradó kiszabásánál bizonyon nagyon is tekintettel van arra, hogy éppen a szegényebb néposztályt élvezeti cikkéik nem szabad túl magas adozások által drágítani s azért azt a gyárakra emésztendő adagokban is szabja ki. Pedig elvisehelhetn regaleadónk megszüntetése vagy jelentékeny leszállítása nem is a mi magunk, hanem az ország közérdeke. Az ország szegénysora lakóinak érdeke kívánja, parancsolja ezt, mert mi nem akarunk palinkától hülye, degenerált, de igenis jozan és értelmes polgárokat tudni és látni körülöttünk szeretett hazánkban, nem akarunk segédeszközül szolgálóit a tébolydák megtöltéséhez. Mar pedig mindaddig, míg söradók oly nagy mértékben rovatik ki mint eddig, a palinka adója azonban elenyésző csekély marad, a szánandó emberhez legiója, a mely a drágává tett sört nem szerezheti meg magának, palinkával rontja idegeit.

Mennyivel másképp allana az ország értelmiségének foka, ha olesó és tiszta bort, vagy olesóbb sört adhatnánk népünknek. Minderre azonban nem sok kilátásunk van s eioh-utóbb nem marad más hátra, magas törvényhozásunk segélyül hívásánál. Mert mindinkább világossá válik, hogy regaleadónk eltörlése, ami vendéglőseink megélhetésének egyik feltételét követelménye, csak a parlament igénybevételével lesz elérhető. S ne féljen a magas kormány! Az adópénztár nem lesz üresebb, ellenben népünk el fog fordulni a tetet, lelket öő palinkától és természetesen, tiszta élelmi cikkeket fog fogyasztani. Erről azonban — sajnos — egyelőre le kell mondanunk, mert valahányszor ezidőre a vendéglősök és ezek természetesen szövetségesei: a sörgyarak adozási rendszerünk ilyen és hasonló üdvös reformok utján való könnyebbé tételét kérték: elutasításnál egyebet nem érthettek el.

A nyomasztó regale és a vendéglős üzlet üzését nehezétező túlmagas bor- és söradók okozta bajokhoz járul meg s tetézi a pénzügyminiszter kíméletlen eljárását velünk, az üzletüket tanult vendéglősökkel szemben az is, hogy tölünk a szigorú teljes mértékével kívánják meg, sokszor egymással merőben ellentétben álló rendeletek betartását. Így akárhány pénzügyigazgatóság egyszerűen sutba dobja a törvény ama világos rendelkezését, hogy italméresi engedélyek a lakosság arányához és a helyi forgalom esetleges emelkedéséhez képest: 500 lakosra csak egy italméresi engedély adható, és nehöl — mondjuk: bona fide — 50—60 lakosra is ad egy-egy italméresi engedélyt.

Ezen utóbbi körülménynek egy másik reánk nézve még hátrányosabb következzése is van, hogy tudniillik a törvény által megengedett tag, s nem is egészen betartott korlátok közt nincs, aki a hatóságok részéről lelkiismeretesen ellenőrizné, hogy kicsodák-micsodák azok, kik ilyformán csempészik be magukat tiszteletet érdemlő osztályunkba? Iparunk üzéséhez nálunk mindenki kaphat engedélyt s italméresi jogot, legyen az bármilyen jöttment fuscher, úgy hogy alig egy éve székessővárosunkban megtörtént az is, hogy egy ilyen sehonnai himpellér nem egészen egy év leforgása alatt magyar állampolgárokat 70,000 frrtal károsított meg. Legszebb azonban, hogy most saját neve alatt tovább boldogít idegen sörével fővároszt, országot. S mindez nálunk, nem pedig a mennyei birodalomban történt, alásva a becsületes magyar vendéglősök hitelét és kikerülhetlen válság elé vive azokat. Mert velünk szemben a bizalmi kérdés mértéke egyforma, becsületes vagy nem, egyre megy.

Igen, Uraim! Mi vagyunk azok a hangyák, a kiket mindenki el akar taposni s míg azt nagykegyesen megengedik, hogy fáradt hátunkon az állam pénztárába milliókat hordhassunk, mindaddig még azt sem tudtuk kivívni, hogy a regaleadónkat eltöröljék vagy leszállítsák, noha szöleink elpusztultak, földünk nem terem úgy, mint egykor, iparunk pang, gyáraink pedig, melyek hivata volnának a népnek kenyeret és munkát adni, egymásután kénytelenek üzemüket beszüntetni. Bizony keveset törődnek velünk, mostoha gyermekei vagyunk az államnak!

Csak egy példát arra, hogy milyen helyzetünk s hogy úgy az elmondottak, mint az ezután mondanandók nem az újjam hegyéből kerültek ki, hogy adataim jó forrásból valók: szabadjon a mélyen

tisztelt congressusnak néhány statisztikai adatot felsorolnom arról az élelmi cikkről, melyből leginkább tartjuk fenn magunkat, ha egyáltalában fenntartjuk, annyival is inkább, mert e kérdés ép ma aktuális.

Ausztriában Magyarországgal szemben úgy áll a sör termelési viszonya, mely ott a szegényebb néposztálynak folyékony kenyere, hogy ott az évi emelkedés 800,000 hektoliter mut. Vagyis 1897-ben termeltek Ausztriában 19,239,995 hlrt, míg nálunk az egész országban üzemben levő gyárak együttvéve csak 1,800,000 hlrt gyártottak és pedig azon egyszerű oknál fogva, mert Ausztria söradója termelésül együtt 4 frt 07 kr., míg nálunk több mint ennek kétszerese, azaz 9 frt 07 kr. Ha még bátorodunk megemlíteni, hogy Németország 55, Anglia 53millió hlrt produkálnak, bebizonyítva látom azt a kézzelfogható igazságot, hogy emlitetem államok kormányai egészen más szempontok által vezéreltelve intézik a szegény nép dolgát, vagyis nem tekintik a sört luxus-, hanem igenis tápláló-élelmi cikknek, melynek nekünk sem volna szabad regaleadónk fenntartásával a szegény nép számára hozzáférhetlenné tenni s ez által vendéglőseinket is nagyon érzékenyen sújtani, nem is szólva ama fontos nemzetgazdasági és közegészségügyi szempontokról, melyeknek jelentőségét emeli, hogy munkásainkkal éppen regaleadónk miatt meg mindig az elmetompit és bomlasztó palinkáivá dominál.

Mélyen tisztelt Uraim!

Az eddigiekből méltóztatnak látni, hogy én nyugdíjgyesületünk létrejöttének okait főleg túlmagas regaleadónk, az italméresi engedélyek s egyéb pénzügyi rendelkezések által előidezött egzisztenciális nehézségekben, továbbá abban találok, hogy képesítéshez, sajnos, meg mindig nem költött iparunk vállalkozók szabad prédáját kezezi s így jövedelmüket sem tekinthetjük biztosítottaknak.

Nem akarunk mi lamentálni, de ha köréseiteket mindig csak elutasítják, akkor követelnünk kell, hogy vejenek egyszer már minket is figyelembe s ne vonják el tőlünk megélhetésünk eszközeit, mihez minden polgárnak joga van, s mely jogok segítségével neveli jó hazafiakká gyermekeit a vendéglős is.

Mi más volna helyzetünk, ha történelmünk két nagy alakjának, Kossuthnak és Széchenyinek szelleme világítana népünk vezetőinek. De nem! Ma vezetőinknek, országunk nagyjainak ételezje nem a nép boldogítása, hanem politikai fondorlatok sikeres megoldása!

Ezek után áttérhetek az ország vendéglőseinek társadalmi állására. Kérdem: Van-e?

Batran megköczkázthatom azon egyszerű feleletet: Nincs! Mig a művelt külföld egy politikai testületéből sem hiányzik vendéglős, addig nálunk minden ilyen testülethez vivő ut el van zárva előltünk. Erre nézve is szolgálhatok néhány konkrét csettel.

Anglia fővárosában a büszke brit nemzet nem tartotta méltóságán alóinak a lordmayori székbe egy vendéglőst ültetni; Württemberg királyának két szállodája is van Stuttgartban. A feleséges ur allitóltag maga veszi át a szállodai forgalmáról szóló jelentéseket, sőt még a panaszkönyvet is magas átlapozgatására méltatja. Hát ahhoz mit méltóztatik szólni, hogy egyik történelmi nével bíró főúrunknak egyetlen fia műveltségének, finom ízlésének, de leginkább demokratikus nezetének csak úgy tudott Amerikában hatáskört teremteni, hogy szállodát bérelt és azt bizony saját nagyuri kezével vezette?

Nincs tehát szükségem nagyobb argumentumokra, hogy bebizonyítsam, miszerint a vendéglős-üzlet kezeléséhez ízlés, műveltség, szakismeretek kellene. Daczára ennek külön kasztot képeznünk, melyet a különböző osztályok közül legjobban szeret: adóosztályunk.

Ideje tehát, hogy humbuggal tele századunk pusztuljon el Tiszább társadalmat, légkört reménylünk a jövő századdal, mert erre nagy szükség van drága hazánknak.

Meggyőződés, hogy a jövő tanult és művelt elemi nagyon meg fogják fontolni, kinek konyhájára és pinczejére bízzák egészségüket; meggyőződés, hogy nemcsak Anglia, Franciaország és a német nép parlamentjeinek, de éppen állásunknál fogva, mint a közegészségnek, köztisztaságának s népéletkezésnek lelkiismeretes őrei: a magyar vendéglősök előtt és számára is meg fognak nyílni törvényhozásunk kapui, mert ugyan mivel tudná bizonyítani valaki, hogy azon testülethez mely a törvényhozás gyakorlása közben gazdagról-szegényről egyaránt van hivata gondoskodni, minden társadalmi osztály képviselve legyen, csak éppen mi nem?

El fog jönni m. t. congressus az idő, melyben nem egy szükséges rossznak, hanem valódi társadalmi életünk természetes és hivatásos közvetítőinek fogják iparunk tagjait tekinteni. Meg azután nem is kell magas parlamentünknek fényét fleteni! Méltóságának hű és gnoús megőrzése s feltétlen tiszteletben tartása minden magyarnak egyformán szent kötelessége. Ebből a tekintélyből mitsem fog vesztetni, ha nemcsak becsület és tiszta jellemű, hanem egyuttal tanult, a kor műveltségének színvonalán álló vendéglősök is fognak képviselőhá-

zunk padjain helyet foglalni. Szent igaz, hogy nincsenek köztünk bécsi Mittermayer-alakok, de van a magyar vendéglősök érdekeit rajongó, ideális magaslapon álló triumvirátusunk, a mely a világ bármely parlamentjének is diszét képezné. E g y u n d e l János, S t a d l e r Károly és a nemzeti kultúra egyik lángelkű apostola, G l ü c k Frigyes, diszei volnának törvényadó Házunknak, a kiknél mandátumot senki több szorgalommal s igazibb odaadással nem viselne.

Végül pedig, legyen meggyőződve e hazának minden polgára, hogy a magyar vendéglős épügy imádja e hazát, époly rajongva szereti nagy királyát, époly bámullattal csodálja végtelen fájdalomban is felséges nagyszasszonyunkat, mint bárki más, s ebbeli őrzéseit a világ minden ereje sem képes megtántorítani vagy elhomályosítani.

Mélyen tisztelt Congressus!

Megpróbáltam Önök előtt kifejtetni mindazon okokat, melyek bennünket nyugdíjgyesületünk megalkotására vezettek. Köszönöm Önöknek azt a szives türelmet, melyvel bizonyára hézagossá előadományt meghallgatni kegyesek voltak; Önöknek pedig ez ősi nemes város nemes lakóinak hálaian köszönöm, hogy igez magyar szívük melegségével nyitották meg vendégszerető házuk ajtóit, hogy abban évtizedes munkánk koronáját tegyünk fel.

És most kezdjük meg komoly és nagyfontosságú tanácskozásainkat, abban a felemelő tudatban, hogy századunk legszebb humánus intézményének megvalósítása vár ránk! Kérjük munkánkra Isten áldását, kérjük a gondviselést, hogy nyugdíjgyesületünk eltelhetéptetését célzó negyedik congressusunknak és első közgyűlésünknek a művelt Magyarország minden társadalmi rétegében, méltánylást és elismerést adjon és a ma tetet öltő nyugdíjgyesület ne számszálal legyen tengerviharokkal küzdőnek, hanem hajó, mely biztos kez által vezetve, biztos révbe visz.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után dr. Benedek János szót, indítványozván, hogy — tekintettel arra, miszerint az 1897-ben Budapesten tartott nyugdíjgyesületi congressuson kiküldött fentartó-bizottság megbízást nyert arra, hogy ezen congressuson a vendéglősiparral rokon szakmák és ezek alkalmazottainak képesítéshez kötése tárgyában memorandumot terjeszzen e congressus elé, másrészt azonban ez egy a vendéglős-congressuson, Glück Frigyes előadásában ugyis tárgyalás alá kerül — tárgyalja a congressus ezen memorandumot a másnapi vendéglős-congressussal egyidejűleg.

G o m b o s Ignacz (Kolozsvár) kívánja, hogy a memorandum már ma olvastassék fel és tárgyalassék.

Dr. Szilvássy (Arad) azt állítja, hogy velök az lett közölve, hogy ma lesz a vendéglősök és kávéos congressusa s ezért délután akarja a vendéglősök congressusát megtartani a memorandum tárgyalhatása végett.

Dr. Solti Ödön e kéréshez nem járulhat hozzá, miután Glück Frigyes, ki ez ügyben a vendéglős-congressus előadója, még nincs jelen, s ezért a tárgyalást okvetlen másnapra kéri halasztani.

Gundel János felvilágosítja a congressust, hogy a dr. Benedek János által tett előterjesztés helyes, mert egyazon kérdést kétszer tárgyalni merőben felesleges volna, s holnap a kérdést a kiküldöttek egyöntetűen tárgyalhatják.

Dr. Szilvássy hivatkozik arra, hogy megbízatásuk csak a mai napra terjed.

Dr. Benedek János ezzel szemben felelmi, hogy Szilvássy állításainak kiinduláspontja is már helytelen. Kéri indítvány elfogadását.

A congressus dr. Benedek János halasztó indítványához egyhangulag hozzájárul.

A napirend értelmében N e r e y Dezső fentartó-bizottsági elnök a következő jelentést olvassa fel.

Mélyen tisztelt Elnök ur!

Tisztelt Congressus!

1897. július hó 7-én, Budapesten megtartott congressusból kifolyólag, mint a kiküldött fentartó-bizottság elnöke, van szerencsem működésünkről a következőkben beszámolni:

Az általam képviselt fentartó-bizottság dr. Benedek János igen tisztelt barátomnak a mult 1897. július 7-iki congressus alkalmával előterjesztés s akklamációval fogadott indítványának köszöni létét. A fenti indítvány értelmében a congressus bizottságunka különösen 3 fontos teendő bízott:

1. egészítse ki szakerei bevonása és meghallgatása mellett a letárgyalat alapszabályokat, főleg dolgozza ki a tagsági járulékokról szóló 29-ik §-t;
 2. az így készített alapszabályokhoz eszközölje ki a miniszteri jóváhagyás és
 3. az összes szakegyletektől szerezzen be közgyűzői okiratokat azon összegekről, melyekkel azok a nyugdíj-egyesület alaptőkéjébe hozzájárulnak.
- Ezek folytán mostani beszámolómnak ugy idei, mint tárgyi kerete adva van. Időleg megbízásunk vételétől a maig letelt időre, tárgyalag a jelt 3 feladat körül végzett munkásságunkra kell szoritkoznom. Mielőtt a részletekre áttérnék, általában vázoló a bizottság működését.

Tartottunk összesen 12 bizottsági ülést, melye-

ken 75 pont alatt összesen ugyanannyi határozatot hoztunk. A bizottság működésének nyilvánossá tételére, jegyzőkönyveinknek sajtó útján való közlésére egy szaklappal léptünk megállapodásra. Körünkben tisztelt s ügyünk körül bizonylan elismerendő érdemeket szerzett Wagner József szerkesztő ur volt szíves jegyzőkönyveink közlését elvállalni, — s a bizottság ezen közlésért, valamint a lapnak a szakjegyzőkhöz díjtalan megküldéséért 72 frt évi szubvenziót szavazott meg e lap részére. Bizonyan csak hasznosnak és termékenynek nevezhető ezen kiadás, ha megfontoljuk, hogy így az egész fenntartásához is, terjesztéséhez is, százan meg százan nyervén a sajtó útján való közlés által működésünkről értesülést, jelentékenyen hozzájárultunk, — míg ha akár nyomdai, akár más uton sokszorosított volna jegyzőkönyveinket, hasonló, de sőt nagyobb költség mellett is igen hiányos lett volna azok nyilvánosságra hozatala.

Bizottságunk 1897. július 30-án alakult meg, az időig a congressus jegyzőkönyvének gyorsiratszalból átírása volt a főteendő. Ugyanezen ülésen a tanácskozási ügyrend s egyéb fontos teendők elintézése után feladataink teljesítéséhez fogtunk.

A bizottság megszívlelte azon rendkívüli jelentőséget, mely a 29. §. jó vagy rossz kidolgozásából az egyesületre és tagjaira hárulnik, — azért utasítja jogtanácsost hogy lehetőleg a legelső szakérőkkel lépjen érintkezésbe, s főleg olyanakkal, kiknek e tere nem csupán theoretikus, de főleg praktikus ismeretei vannak. Jogtanácsosunknak sikerült hazánkban e tere elsőrendű kapacitását Bogóyó Samu kereskedelmi akadémiai tanár ur személyében megnyerni, ki a szépen virágzó magántisztviselők országos nyugdíj-egyletének tagdíjtáblázatát is kidolgozta és e szakudós neve bizottságunknak elég garancia volt arra nézve, hogy a magas kormány alapszabályunk ezen legkényesebb pontjánál és így az alapszabályok jóváhagyásánál semmi nehézséget támasztani nem fog. Kétségtelen, hogy e §. helyes megállapításától függ az egyesületnek és tagjainak jóléte. Bogóyó tanár ural levelezés folytán már augusztus elején megindultak a tárgyalások s a főbb kérdések tisztába hozatván, szeptember hó 9-iki 9-ik ülésünkön már Bogóyó Samu tanár ur azon helyzetben volt, hogy előterjeszthette a bizottságnak a 29. §-nak kész és indokolt tervezetét, melynek a miniszterhez felterjesztett betűszámtani labirintusába ha bárki betekint, meggyőződhetik arról, mily hű volt Schlessinger Sándor és Tóth Endre uraknak a mult congressuson kifejezett azon óhajta, hogy a 29. §. ott azonnal tárgyalandó!

Bogóyó tanár ur indítványára ez ülésen az alapszabályokat más irányban is pótoltuk, t. i. a matematikai mérleg 5 évenkénti készítését tettük az igazgatóság feladatává. Szükséges ugyanis, hogy szakudós által kidolgozott kules öt évenkénti szak-szerű ellenőrzés alá vessék, vagyis beigazolassék legalább 5 évenként az, hogy az egyesület min-

den pillanatban van olyan helyzetben, hogy ha az ellene támasztható összes igények effektualtalanának, ezeknek eleget tenni míg egyrészt képes, másrészt nem von el tagjaitól semmivel sem többet a szükségesnél.

Jogtanácsosunk a 7 $\frac{1}{2}$ illetve 8 $\frac{1}{2}$ %-os kules alapján kidolgozta a 29. §-nak az alapszabályokba felvett tervezetét és október 11-én tartott ülésünkön már azon jelentést terjeszthette bizottságunk elé, hogy a teljesen egybeállított, négy példányban leirt alapszabályokat jóváhagyás végett a nagyméltóság belügyminiszter urhoz felterjesztette.

A 7-7 $\frac{1}{2}$ % illetve a 35 évnel idősebb tagokra 8 $\frac{1}{2}$ %-os kulesra vonatkozólag legyen szabad kiemelnem azt, hogy a szaktanár ur állítása szerint ez a legalacsonyabb, mely nyugdíj-egyletnek előfordul, — szükségesnek tartottam ezt kiemelni, hogy eloszlassam azok aggályait, kik — mint főleg az aradi igen tisztelt szakegylet tagjai — a tagdíjak magasságát kifogásolták.

Megemlítem itt, hogy Bogóyó tanár ur a 29. §. kidolgozása és számszerű megindokolásáért 200 frtot kötött ki magának, ez összeget a központi takarékpénztár útján kezeihez bizottságunk ki is fizette.

Hogy ezen kiadás mennyire szükséges volt, azt az ügynek vázolt fontossága eléggé indokolja. Második feladatunk 1897. éven teendők után okszerűleg következett:

Alapszabályaink 1897. október 4-én nyujtotuk be Budapest székes-főváros tanácsánál, s a Budapesti-Közlöny november 25-ről kelt 271-ik száma már meghozta az örvendetes hírt, hogy alapszabályainkat a belügyminiszter ur 102,069. szám alatt jóvá is hagyta.

Már október 11-diki ülésünkön az egyesületekről szóló rendelet 40 napos hallgatag jóváhagyást kimondó rendelkezése alapján megkezdődött az agitálód arra, hogy az egyesület első közgyűlése a 97-iki határozat folytán lehetőleg még a mult évben megtartsassék. Le kellett azonban mondanunk e reményünkről, miután mostani kedves házigazdánk teljesen meggyőződtek arról, hogy a télviz idején, majd a rakóvetkező farsangi időben congressust tartani nem időszerűség, örömmel fogadtuk azon indítványt, mely e közgyűlést a mai napra tűzte ki.

Hátra van még harmadik irányban elkövetett munkásságunk ismertetése. Utalok e tekintetben az október 11-iki ülésünk 6. szám alatti határozataira, melylyel meg akartuk könnyíteni az egyesületeknek a jegyzőkönyvi kivonatok beküldését, bizonynyal a mélyen a congressus is csak helyesli azon határozatunkat, hogy hiteles jegyzőkönyvi kivonatokat kértünk százakat felemészítő közgyűzői okiratok helyett. Fajdalommal jelenthetem, hogy e tárgyban november 26-án 4. sz. alatt, január 10-én 3. sz. a. s a jogtanácsos által magán leveleken számtalanszor megsűrgetett ily tartalmu felhívásunknak igen csekély eredménye lett, s

mindéddig: 1. a budapesti szállodások, vendéglősök, korcsmárosok ipartársulata 5000 frtos, kolozsvári pinczér-egylet 591 frt 44 kros; 2. budapesti kávésegédek 5000 frtos, budapesti pinczér-egylet 5000 frtos, debreczeni nyugdíjalapot gyűjtő-társaság 1000 frtos, szombathelyi nyugdíjalapot gyűjtő-társaság 2888 frtos, miskolci pinczér-nyugdíjalapot gyűjtő-társaság 502 frtos hozzájárulási ajánlatokról érkeztek részben szabályszerű jegyzőkönyvi, részben magánértesítések; a miskolci pinczér-egylet a megajánlott összeget már be is küldötte.

Kiemelendőnek tartom azonban, hogy e tere kifejtett ténykedésünk sikertelensége az egyesület jövőjére semminem hátrányos nincs; s minthogy tudtommal eziránt jogtanácsos ur is óhaj felvállalni, a bővebb indokolástól ezuttal elállhatok.

A fenntartó-bizottság ezen tevékenységének beszámolója után, kiváló örömdönnék adok kifejezést, hogy épen nekem jutott a szerencse osztályrészül, a nagyméltóság belügyminiszter ur által jóváhagyott alapszabályainkat a mélyen tisztelt congressusnak beterjeszthetni, a minek enneml azzal teszek eleget, hogy a nagyméltóság miniszter ur által jóváhagyott eredeti példányt összes mellékleteivel együtt a mélyen tisztelt congressus elé beterjesztek és kérem a mélyen tisztelt elnök urat, hogy vegye további őrizete alá.

Isten áldását kérem ezen alkotásunkra, hogy működését siker koronázza.

Midőn működésünkről ezennel volt szerencsém beszámolhatni, nem mulasztatom el, hogy gondolataimat röviden kifejezésre ne jutassam.

Mint az előkészítő és a fenntartó-bizottságnak egyik szerény tagja, még csak most, midőn az ige testé lőn, tudom legjobban, hogy mily nagy feladatot vállaltunk akkor magunkra, midőn a reánk nézve oly nagyon megfeszített megbízatást, hogy egy országos nyugdíj-intézetet iparunk részére előkészítsünk és megalkossunk, elvállaltuk.

Eddigi munkálkodásunk folytán azon meggyőződést nyertem, hogy ez ideig még iparunk keretében nem alkottatott ily nemes és igazán humanisztikus intézmény, mint a nyugdíj-intézet, és merem állítani, hogy nem is fog a közel jövőben sem, egy hozzá hasonló értékű alkottatni, amiért is a legmegezesben ajánlom szeretetükbe és kérem a leghathatósabb támogatásukat a jelen intézmény iránt. Kell-e vajjon ezt különösen is ajánlanom? Az önkök oly kiválóan szép számu jelenléte, a közös ügyünk iránti folytonos élénk érdeklődésük, nem-e fényes bizonyság arra nézve, hogy iparunk tagjai a műveltségnek, öntudatos hivatásuknak a magaslatán állanak! Ezen tényezők együtt működése nélkül lehetetlen nagyot, nemeset létesíteni és a praktikus életben megvalósítani. Már pedig iparunk jövőjéről gondoskodó ezen nyugdíjintézmény nemes rugóinak, első sorban a család iránti gondos szeretetnek is köszöni létét, s szükségünk volt az önkök jóindulatára; számtalanunk kellett mindannyiunk önzetlen áldozat-

Boczkó Sámuelről.

— A Vendéglős társzaja. —

Nem méltatom én itt Boczkó Sámuelnek, a debreczeni nyugdíj-egyesületi congressus díszelnökének érdemét. Más cikkely, más toll dolga az. Nem az én feladatom, hogy dithyrambot írjak, hiszen Horátiusnak nem születtem én, én csak elmondok Boczkó Sámuelről egyet-mást rapszódikusán, hogy az ország szállodásai, vendéglősei, kávé-sai, pinczérei is megismerjék, hogy ki ő.

Egy pár vonást akarok lerajzolni az ő jól sikerült életbeli gyöngé tollal, de a valóhoz híven.

Boczkó Sámuel ember és tisztviselő egyszerre minden tetteiben. Nem ember-gyűlölő, nem a §-ok rabszolgája, nem kegyvadász, nem magába zárkózó, de igazságos, méltányos, türelmes és jószívű emberbarát.

Sokszor olvastuk a lapokból, hogy ezen meg amon az szegényen miképp segített, de hát mi jut az ő ilyen tetteiből nyilvánosságra. Alig egy ezredrész. Boczkó Sámuelnek nem jellemvonása, hogy dicsekedjék! A balkéz nem tudja nála, hogy mit cselekszik a jobb s efemer dicsőségre soha sem áhítozott.

És jótékony, de nem a városi pénzért terhére, hanem a maga pénzére.

Egy díjnoka egyszer a felhavi fizetését akarta kivenni és megkérte, hogy írja alá a nyugtáját.

— Ugyan, hogy van rendezve az ön anyagi viszonya, hogy 15 frtra ily szüksége van. Nem szeretem a felhavi fizetéseket.

— A feleségem lebetegedett váratlan. — Nagy beteg. Pillanatnyi segítségem kérem ezt.

— És segítve lesz önökön ily helyzetben 15 forinttal?

— Beosztom tekintetes rendőr-főkapitány ur!

A főkapitány nem szólt semmit. Kivette a tárczáját s három darab 10 frtot vett ki.

— Elég lesz ennyi?

— Hogyan?

— En adom kölcsön önnek. Segítsen magukon. A mikor tudja, apránként visszafizetheti.

— És soha sem kérte, — de a díjnek megadta.

A színháznak felügyelője lévén, jóindulattal volt a könnyűvért népség iránt mindig.

Különösen a családoknak volt partfogója, kiket anyagilag is nagyon partfogolt.

Sok szegény színes család nem tudta, hogy honnan jön egy-egy fél ó tárfiza, egy kis segedelem, csak az öreg hajdu tudta, ki az utalványokat kézbesítette.

Boczkó Sámuel eszközölte azokat ki, mint egy jótékony egyesület főtisztviselője.

Édes apját, a 71 éves Boczkó Sámuel nagyon szereti és tiszteli.

Az öreg ur egyszer egy hivatalban nem épen a leghizsgáltabb címet kapta az egyik őt nem ismerő fiatal tisztviselőtől.

Az öreg Boczkó Sámuel elkeseredve ment az ifj. Boczkó Sámuelhez, mint főkapitányhoz panaszra, ki dolgát rögtön abba hagyva, átment az illető tisztviselőhöz.

Szeliden megfeddte és ezzel végezte szavait.

— Nem azért szóltam, mert épen az én apám-mal történt. Tisztelni kell, bármi rangu tisztviselő legyen, a közönséget. Kivált az *ösz embereket*.

A mikor szóba jött, hogy Kossuth Lajosnak szobrot kellene állítani, sokan huzalkodtak az első adakozástól.

Boczkó Sámuel nem huzalkodott. — Ő volt a debreczeniek közül az első adakozó és így megnyitotta azok sorát, kik a történelem e nagy alakjának halála után ily uton akarják hódolatukat kifejezni.

Vallásosságának egyik tanujele, hogy ő-esztendő utolsó napján egy rendőrtisztviselő ment hozzá — több épen nem sürgős ügyben.

A főkapitány meghallgatta a jelentést s azt mondta:

— Vallásos ember ön?

— Annak vélem magam.

— Nem hiszem, ő-esztendő estélye nem olyan dolgokra való. En szövegök 365 napot minden esztendőben, de az ő-é utolsó estélye a vallásé. Boldog újévet!

Egy szinigazgatóért tetemes jótállást vállalt.

A mikor megbukott, Boczkó Sámuel kifizette a vállalt kötelezettséget.

Mikor megköszönte, becsületszavát adta a volt igazgató, hogy visszafizeti.

— Nem kell a becsületszava, szólt nyugodtan a főkapitány. Ha beváltja az ígérte, majd *akkor* adok valamit a *mostani* becsületszavára.

Szívesen tesz jót, akivel csak tehet s ritka ember, aki tőle elégtelenlen menne el.

De a jutalmazást, azt már nem fogadja el.

Egy ügyben tett intézkedéseert egy gazdag nő nagy értékű csibukkal akart neki — kedveskedni.

A főkapitány elmosolyodott és — ajtónt nyitott.

A csibuk és szár nemsokára ott hevert az előszobában, a hol az uriaszony megnyult képpel szedegette össze.

Sok ember köszönheti neki előhaladását s akik hálálkodnak érte, csak azt feleli nekik:

— Tovább is segitem, ha érdemes lesz rá.

És segíti jóindulattal, atyai jóssággal és főnöki szigorral.

Az a sok hivatali gond, a mit naponta kap, elenyészik családi szentélyében, hol a szép és hű hitves és a kis aranyps haju Bélácska edesítik meg óráit.

Gyöngéden szereti a kis Bélácskát, akit gyakran megkocsikáztatott a nyáron is a kis gőzösön, vele töltve szabadsága minden perceit.

A családi boldogság ritka szép jutalom, de abból a jutalomból neki a legtöbb és a legedesebb jutott — elismerésül.

Sok apró vonást írhatnak Boczkó Sámuelről. De minek?

A kit mindenki szereti és a kire senki sem haragszik — a kit mindenki becsül, senki sem kisebbit — az megnyerte a polgári erények díszes cserkoszoruját.

E cserkoszorúval most örvézik őt.

Ne hervadjon e koszoru egyetlen virága sem el soha, soha... örökké!

Szombathelyi János.

készségére, mert csak így jöhet létre oly intézmény, mely feladatának majdan minden tekintetben meg is felelhet.

Ne gondoljuk azonban, mélyen tisztelt congressus, most midőn edes gyermekünk az élet rögs útjára állítottuk, hogy nyugalomra hajthatjuk fejünket, mintha már minden tekintetben eleget lettünk volna feladatunknak, sőt ellenkezőleg ezental hatványozott szorgalommal iparkodjunk oda hatni, hogy a rögöket azon az útról, melyen gyermekünknek haladnia kell, eltávolítsuk, hogy mi se gátolja vagy nehezítse útját az előrehaladásnál s hogy így biztos léptekkel mielőbb a kitűzött célhoz érheszen.

A fentartó-bizottság, mely feladatát a mai nappal befejezte, nyugodt lélekkel lép le működése teréről, mivel teljesen át van hatva azon tudattól, hogy a nyert megbízatásnak legjobb lelkiismerete szerint eleget tett, Midőn ezeket úgy a saját, mint a fentartó-bizottság nevében is ezennel ünnepélyesen kijelentem, azon kéressel fordulok önkökhöz, mindannyiunkhoz, hogy lelkesedésüknek parazsát, melyet az eszme megpendítésével szívükben szítottak, ne hagyják kialudni, hanem táplálják azt erős lelekkel és teljes odaadással azon célzól, hogy a parázsból egy hatalmas lángszlop fejlődjék, mely hatalmas fényének erejével még a legelrejtett oduban is képes legyen teljes világosságot deríteni.

Rövid, de szívem mélyéből eredő szavaim befejezéseken legyen szabad azon reményemnek kifejezést adni, hogy termékeny talajra találnak, mely talaj valamint ezideig, úgy a jövőben is csak jó és tiszta termést fog teremni és így elég erősek leszünk arra, hogy megnyerjük azoknak bizalmát, kik ezideig még nyugdíjintézményünk iránt kishitűek voltak.

A pénztári számadás tekintetében becsatlom az összes pénztári forgalmat feltüntető pénztári könyvet. Kérem a mélyen tisztelt congressust, méltóztatassék vizsgáló-bizottságot kiküldeni, s annak véleményes jelentése után a felmentvényt megadni.

A congressus e jelentést általános helyesléssel tudomásul veszi.

A jelentés tudomásul vétele után a congressus, Gundel János ajánlatára, Bokros Károlynak, Nérey Dezsőnek és dr. Solti Ödönnek jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, mire ezek köszönetüket fejezték ki, igérik, hogy a nyugdíj-egyesület felvirágztatásán továbbra is közre fognak működni.

Tíz percnyi szünet után Vetéssy Béla beterjeszti a számvizsgáló-bizottság jelentését és ajánlja, hogy a congressus a fentartó-bizottságnak adja meg a felmentvényt.

Dr. Szilvássy a fentartó-bizottság utalványozhatási jogát vona kétségbe, mire dr. Benedek János azt kéri, ha nem volt joga a fentartó-bizottságnak utalványozni s ha a közgyűlés nem fogadja el a jelentést, ki téríti meg a kiutalványozott összeget?

Dr. Solti Ödön azt fejtegeti, hogy a fentartó-bizottságnak a szegedi congressus határozatai folytán joga volt a kiutalványozásra.

Dr. Szilvássy azt óhajtja, mondja ki ezen közgyűlés, hogy a fentartó-bizottság a kiutalványozásra jogosítva volt.

A jelen voltak egyhangulag feltétlen felmentvényt adnak a fentartó-bizottságnak s Hauer Bertalan indítványára a fentartó-bizottságnak faradhatlan működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak.

A napirend értelmében dr. Solti Ödön felolvassa a miniszterium által helybenhagyott alapszabályokat, melyeket a congressus változtatás nélkül fogad el.

Ezzel a congressus befejeztetvén, s átalakult szervező közgyűléssé.

A szervező közgyűlés.

Korelnökké közfelkiáltással Juranovics Ferenc szegedi szállodatulajdonos választották.

Nagy Gábor kolozsvári vendéglős indítványozta, hogy elnökké Gundel Jánost választassák meg.

Gundel János megköszöni a reá nézve kitüntetett bizalmat, de az elnökségi tisztet nem fogadja el s arra Stadler Károlyt ajánlja.

Gundel János újabb kérés daczára sem tud eleget tenni a vele szemben megnyilatkozó közóhajtásnak, mire elnökké egyhangulag Stadler Károlyt választják meg, kit erről egy, Gundel János elnökölete alatt, Nérey Dezső, dr. Solti Ödön, Sztanoj Miklós, Bokros Károly és F. Kiss Lajosból álló küldöttség fog értesíteni.

Ezután a nyugdíjintézet vezető és ellenőrző bizottságainak tagjait választották meg.

Az országos nyugdíjgyűléslet s így az igazgatóságnak elnökéül Stadler Károlyt; alelnökéül: Bokros Károlyt és Nérey Dezsőt; igazgatósági tagokul: Glücek Frigyes, Petanovits Józsefet, Sverteczy Gáspárt, Kommer F., Drechsler Bélát, Prindl Nándort, Steuer Sándort, Sztanoj Miklóst, Lőrincz Eleket, Gaál Andort, Mitrovác Adolfot.

A felügyelő-bizottság tagjai lettek:

François Lajos, Harkai Mór, Löwenstein Nándor, Illits József, Skoupil József. Póttagok: Hanusz Béla, Páris Vilmos és Glaser Fülöp.

A választmányok szekhelyének megállapítására vonatkozólag elhatározták, hogy a helyek megválasztása ez alkalommal kivételesen az igazgatóság jogkörébe utaltatik.

Silbermann, a nagyváradai pinczér-egylet képviselőletben jövőre a nyugdíjgyűlésletét közgyűlést Nagyváradra hívta meg, hol egyidejűleg jubileumi, szász- és egylet-hazfeszítelési ünnepélyek fognak megtartatni. A közgyűlés hosszabb eszmecsere után elfogadta a nagyváradiak szíves meghívását.

A congressus dr. Benedek János szónoki lendülettel és hévvel előadott záróbeszédre fejezte be, melyet perczekig tartó taps és eljénvihár követett.

*

A legkiemelkedőbb momentuma azonban a közgyűlésnek az volt, hogy a napirend 10-ik pontjának tárgyalásánál — mely az alaptökehez való hozzájárulás tekintetében volt hivatva határozni — felállott Gundel János s a budapesti vendéglős-ipartársulat 5000 frttal, a kőbányai első magyar részvény-szerződés 1000 frttal, Stadler Károly 200 frttal, Glücek Frigyes 200 frttal, s ő maga is Gundel János 200 frttal a nyugdíjgyűlésletbe alapító tagokul belépnék. Páratlan jelenet következett erre. Felállott F. Kiss Lajos és bejelentette, hogy François Lajos, ki az 1897. évi congressus alkalmával mint legelső alapító 100 frtot adományozott, ezen adományát 200 frtra egészíti ki. Viharos taps követte a bejelentést, s a jelenlévők egymásután siettek az elnöki asztalhoz, hogy ott adományaikat letegyék. Így Kommer Ferenc 100 frtot; Mattoni 200 frtot; Nagy Gábor 200 frtot; Juranovics Ferenc 100 frtot; Hauer Bertalan 100 frtot; Drechsler Béla 100 frtot; Páris Vilmos 100 frtot; Sverteczy Gáspár 100 frtot; Pelzmann Ferenc 100 frtot; Kammer Ernő 100 frtot; Sperl Flóris 100 frtot; Dózsé Döme 100 frtot; Freiszleder Nándor 100 frtot; Seres Márton 100 frtot; Szallásy Lajos 100 frtot; Fritsche Vilmos 100 frtot; Bokros Károly 100 frtot; Törley József 500 frtot; ifj. Sacelláry György 100 frtot; Reiner Adolf 100 frtot adományoztak mint alapítók. Mitrovác Adolf bejelenti, miszerint a Budapesti Pinczér-Egylet 5000 frtot fog alapjából s 1500 frtot gyűjtésből át-szolgáltatni; Holländer Dezső bejelenti, hogy a budapesti kávésegédek 5000 frtot szavaztak meg a nyugdíj-alap javára; bejelentette ezután a kiküldöttek által, hogy Szegedről 250 frt, Szabadkáról 3000 frt, Szombathelyről 2888 frt, Kassáról 1480 frt, Szatmárról 1080 frt, Aradról 500 frt, Nagyváradról 952 frt, Komáromból 100 frt jut a nyugdíj-alap javára, és hogy a Budapesti központi takarékpénztár teljesen díjmentes pénzkézelést ajánlott fel. A nyugdíjgyűlet alapja ezen adományok következtében 42,000 frton felül emelkedett.

*

Este fényes banketre gyűltek e congressusi tagok a Bika-szálloda nagytermében. Az asztalfőn gróf Degenfeld József főispán, Dr. Wolaflka Nándor püspök közt Gundel János, Bokros Károly és Nérey Dezső foglaltak helyet. Mellettük és körülöttük a megye és város notabiltásai: Oláh Károly és Király Gyula városi tanácsnokok, Konec Ákos t. tanácsnok és a »Debreczeni Ellenőr« szerkesztője, Beiler Károly tanácsnok, Dr. Sárvary Gyula városi főorvos, Dr. Boldizsár Kalman t. rendőrkapitány, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, Végh Gyula rendőrkapitány, Szabó Lajos kereskedelmi és iparkamarai elnök, Orosz László h. pénzügyigazgató, Kovács László pénzügyi főbiztos, Áron Manó, Fürst Ödön, Csanak János, Biró József nagykereskedők, Csath János postafőnök, Dr. Rózsa Mór s neje, Szalay Istvan főállatorvos, Vécsy Imre tanácsnok, Than Gyula, a »Debreczeni Újság« szerkesztője, Zoltai Lajos, a »Reggeli Újság« szerkesztője, Szini Péter hirlapíró, Tar Zoltán, Vadászi Nándor, Szűcs Jenő, Harsányi Pal, Tamás József, Löw József hirlapírók, Zoltán Jenő, a »Budapesti Hirlap«, Bartha Béla, a »Magyarország« kiküldött munkatársai.

A banketnél Rácz Károly világhírű cigányzenekara játszott s az étrend a következő volt:

Francia rák risotto	
Fogas Tok	tartármártással
Debreczeni bélszín	
Idei liba	Saláta
Malacz	Kovácsos ugorka
	Tehéntúrós csusza
	Cseresnyés lepény
	Giardinetto
	Sajt
	Fekete kávé
	Ménesi vörös
	Risling
	Pezzgő

Ósi szokás szerint csakhamar megindultak felköszöntők. Az első, rövid, de lendületes tószto Boczkó Sámuel védnök mondotta a királyra s a királyi családra. A jelenlévők állva hallgatták végig. Utána Király Gyula városi tanácsnok a nyugdíjgyűléslet eszméjének nemes czéljait fejtegetvén, Debreczen város nevében üdvözölte a congressus tagjait. Bokros Károly a következő lendületes és nagy szónoki vervevel elmondott beszédben Boczkó Sámuelt köszöntötte fel:

Igen tisztelt Uraim!

Ha a történelem sárguló és kevésbé sárguló lapjait lapozgatjuk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy Debreczen szabad királyi városa azon helyek közé tartozik, ahol úgy politikai, mint kulturális intézmények gyakran nyertek elintéztést. Azzal, hogy éppen az országos nyugdíjintézetnek ügyét itt tettük be, eklektikus bizonyítékát szolgáltatottuk, hogy a vendéglős-iparnak immár nemcsak véleménye, de akaratja is van. Ki hitte volna ez előtt csak husz évvel is, hogy egy ily előkelő város nemcsak intelligenciájával, hanem polgárságával is részt vesz ünnepélyünkön, mintegy behozonyítandó azt, hogy ezen iparüzők iránt nemcsak bizalommal, de teljes elismeréssel is van azon körülmeny, hogy nyugdíjintézményünk congressusán maga nagyságos Boczkó Sámuel volt szíves a disznóki tisztet ellátni, már ez is bizonyítja, hogy mily figyelmet tanusítanak ügyünk iránt. Midőn nagyságodnak őszinte köszönetet mondok az ország összes vendéglősei és pinczerei nevében azon kögyéért, hogy a disznóki tisztet elfogadni méltóztatott, kívánom az egek Urától: Isten sokáig éltesse!

Wolaflka Nándor dr. püspök a hazafias magyar vendéglősökre emelte poharát, humoros, tetszéssel fogadott beszédben. Gundel János Degenfeld József gróf főispánra emelte poharát. Utána Nérey Dezső Debreczen közönséget, a következő felköszöntővel:

Tisztelt Uraim!

A magyar embernek, ha munkáját jól végezte, az a szokása, hogy áldomást iszik; a mai napon mi is jól végeztük a munkánkat, ennek az öröme nemzetünk ősi szokásának hódolva, áldomásra gyűltünk össze. Ezen alkalmat felhasználom, és poharamat szeretettel hazánk alföldi metropolisának, Debreczen szab. kir. város nemesen érző és igazán magyar vendégszeretettel áthatott lakosságának az egészégére úrítom, az Isten tartsa és áldja meg őket. Éljenek!

Hauer Bertalan a vendégeket, Stern Hermann a debreczeni vendéglősöket, Dr. Benedek János Gundel Jánost és Stadler Károlyt, Dr. Solti Ödön Wolaflka püspököt köszöntik fel. F. Kiss Lajos François Lajost, a nyugdíjgyűléslet első alapítóját köszönti fel s mint francziából magyarra vált lelkes honpolgárt élte. E beszéd következtében Dr. Wolaflka Nándor püspök két felköszöntőben — először magyar, azután franczia nyelven, François Lajosra emeli poharát. Sztanoj Miklós a fővárosi és vidéki sajtóra emelte poharát, a mire Konec Ákos szerkesztő mondott nagy tetszéssel fogadott választ.

III. Orsz. Vendéglős-Congressus.

1898. május 12.

A magyarországi vendéglősök harmadik országos congressusa május 12-dikén délelőtt 9 órakor kezdődött a Bika-szálloda nagytermében.

Az elnöki emelvényen helyet foglaltak: Gundel János elnök, Bokros Károly, Wirth Ferenc, Kammer Ernő, Prindl Nándor, Mehringer Rezső, fővárosi társelnökök; továbbá Juranovics Ferenc és Privary Pal (Szeged), Seress Márton (Kassa), Szarka Jenő (Komárom), Hauer Bertalan vidéki társelnökök. Jegyzők voltak: Poppel Miklós, F. Kiss Lajos, Vetéssy Béla főjegyzők; Sárosy Árpád, Dr. Flóris Andre, Dr. Szilvássy Géza és Sárosy Árpád.

Gundel János elnök megnyitván az ülést, üdvözlő a megjelenteket s röviden vazolja a congressus czéljait.

Vetéssy Béla jegyző felolvassa a két nap folyamán érkezett tavoratokat.

Az 1896-diki orsz. congressuson kiküldött végrehajtó-bizottság jelentésének felolvasása levén napirenden, az elnöki szeket Privary Pal foglalta el. Gundel János elnök behatóan ismerteti a végrehajtó-bizottságnak 1896. óta kifejtett tevékenységet és annak eredményét.*

A congressus a jelentést egyhangu helyesléssel és tetszéssel tudomásul vevén.

Poppel Miklós, a budapesti vendéglős-ipartársulat titkára, felolvassa a pénzügyminiszteri leiratot ama emlékiratra, melyet a végrehajtó-bizottság az 1896-diki orsz. congressus határozatai folytán hozza intézi. (E miniszteri leiratot lapunk előző számában teljes szövegében közzeltük).

A végrehajtó-bizottság 1898. április 19-en tartott ülésein behatóan tárgyalta ezen leiratot s a továbbiak tekintetében a congressus által is beható tárgyalás után egyhangulag elfogadott — részletezett határozatokat hozott.

* E jelentést lapunk legközelebbi számában egész terjedelmében közöljük.

Glück Frigyes előadói jelentését, mivel ő nincs jelen, Priváry Pál olvassa fel!*)

Glück Frigyes, ki az 1896-diki congressus alkalmával a tanoncok egészségügyének rendezése, a tanonczképzés, s a tanoncziskolák szervezése tárgyában tanulmányozásra kérészt fel, hosszú tapasztalatai, alapos és beható tanulmányai alapján terjedelmes jelentést dolgozott ki, melyet a congressus nagy köszönettel vett tudomásul s aszerint fog intézkedni.

Bokros Károly, az országos magyar vendég-lős-zövetség létesítése érdekében a következő szakszerűen és nagy gondalal kidolgozott jelentést terjeszti a congressus elé:

*Nagyságos Elnök ur!
Mélyen tisztelt Congressus!*

Egy országos szövetség az egyedüli eszköz arra, mely a vendég-lőspart érdekli feladatok megoldására képes s ez van első sorban hivatala arra, hogy a vendég-lősök boldogulását elősegítse, részükre mindazon anyagi és erkölcsi előnyöket biztosítsa, melyeket egy ily nagy és tekintélyes társadalmi osztály tagjainak egyesített ereje képez; megadja nekik azon jogvédelmet, melyet sem egyes, sem szűkebb körű egy-letek megadni nem képesek; képessé, elég erőssé tegye oly vállalkozások és reformtörvények megvalósítására, melyek egyedül vannak hivatala nagy és általános érdekű dolgok életbejuttatására a közjótékonyt oly mérvben s oly módon gyakorolja, mely a testület prestígiéhez méltó s végre gondoskodjék az ipari alkalmazottak minden irányú érdekének olyan hathatós biztosításáról, mely csak akkor érhető el, ha egy ily nagy testület összes tagjai egyazon úton haladva, közösen elfogadott kötelező egy-séges elvek alapján járnak el.

Olyan régi s általánosan elfogadott igazságok ezek, hogy a legkülönfélébb ipari, kereskedelmi, tudományos stb. osztályoknál ma már érvényre is jutottak s majdnem vendég-lősparunk az egyedüli, mely érdekének iyltlen megvédéséről nem gondoskodott. Magántisztviselők, borkereskedők, tejtermelők, kereskedelmi alkalmazottak, ügyvédek, orvosok, középiskolai tanárok, művészek, írók, hírlapírók ma már mind-mind országos szervezettel bírnak, egyedül csak mi vagyunk azok, kik eddig országos szövetségünket megalkotni képesek nem voltunk.

Pedig sem az alkalom, sem a lelkesedés nem hiányzott hozzá! Csakhogy az alkalom elmúlt, a lelkesedés dettó!

Emlékszem, mily nagy volt a lelkesedés ország-szerte, mikor Stadler Károly, iparunk e lángelkű előharcosa, az 1885-dik évben Budapesten tartott első országos congressuson az „Első magyar országos vendég-lős-zövetség szervezése és működése rendszabályát” az általa kontemplált hatalmas koncepczióban örökké feledhetlen gyönyörű beszéde kíséretében előterjesztette!

„Az önbecsülésben csirázik a megbecsülletés”, így szólott ama emlékezetes beszédeben, s mert mind-azon nemes és magas szavak, melyek tisztán kiforva, egységes és harmonikus képből cletk már akkor is nagy lelkeben „egyetemes eljárás” alapján tárgyalva még „a csekélyebb lokális kérdős”-eket is közzüggye akarta tenni, az országos szövetség megalakításában találta az erre vezető egyedüli helyes utat.

Azt mondja továbbá Stadler: „Az egyes egyén társadalmi kifejldésének főfaktorai az egyéni szövet-kezés, az össztartozásosság érzetében és a kölcsönös ki-egésztésben rejlik”, ez kepezte akkori beszédeinek kiinduló pontját, s erre alapította ő az általa kontemplált szervezetet, alapszabály-tervezetet, rendszabályt, amelyek külön-külön, de össztartozás-ágokban is oly tökéletességgel voltak megalkotva, hogy bárkinek bármikor, sőt még ma is mintául szolgálhatnak.

Nem is kell mondanom, hogy a congressus egyhangú lelkesedéssel fogadta a tervet. Mit is te-phetett volna egyebet! Hiszen a kép, amelyet Stadler Károly akkoriban festett, oly elragadó; a jövő, melyet ígért oly dicső volt, hogy azért még annak is, kit némi skepszis fogott el, akaratlanul is lelkesednie kellett. Hogy is ne, hiszen mindenről ami bennünket érint, oly bölcsen, okosan gondoskodott!

A szövetség hat osztályában az elnökségi, pénzü-gyi, közvetítési, nyugdíjügyi, tanonczügyi és regale-ügyi osztályai minderről gondoskodva volt, ami csak iparunk érdekében vág.

En bizonyára nem óhajtom az Önök türelmét túlságosan részletekbe menő detailokkal igénybe venni, de mivel az országos szövetség ügye most újra aktuálisá válik, magával a tervezettel beha-tóbban kell foglalkoznom.

Ugy emlékszem, hogy közvetlenül a congressus után, a központi igazgatótanács megalakulván, a maga kebeléből, mint végrehajtó-bizottságot, a budapesti ipartársulat választmányát küldte ki. E végrehajtó-bizottság elkészítvén az alapszabályokat, 1887. évi július hó 1-én ezek kapasan szétküldte a belépési nyilatkozatokat.

Álljunk meg itt. Az a körülmény, hogy 1885-től 1887-ig, tehát két évre volt szükség alapvető mun-kára, bizonyára sokaknak fog szemükbe ölleni. Nekem nem! Tapasztalathó tudom, megtanított

rá az élet, hogy nagy alkotásokra nagy idő kell. Egy olyan nagyarányú és hatalmas tervezetnek részletes kidolgozására, hogy az ezáltal minden-ben megfelelhessen, időre, nagy körültekintésre volt szükség, hogy az a hozzáfűzött követelmények-nek mindenben meg is feleljen. És meg is felelt!

Ha én most 13 év múlva figyelemmel tanul-mányozom Stadler Károly 1885-ben készült dol-gozatait, melyeket kegyes volt az ügy érdekében rendelkezéseimre bocsátani, csak csudálni tudom azt a bölcs előrelátást, amely munkálataiban meg-nyilatkozik. Minden, a mi azokban foglaltatik, még ma is helyes és jó; minden, mit szükségesnek mond, ma is égető szükség; minden, mit a meg-valósítás érdekében proponál, nemcsak hogy még ma is megállja helyét, hanem egyuttal az egyedüli mód is. Nem kell azon ma sem egy joltányit változtatni.

Mielőtt azonban a Stadler-féle szövetségter-vezetről, melynek elfogadását — a nyugdíjügyi rész kivételével — határozati javaslatomban ajánlani is fogom, bővebben is szólnék, rövidke történelmi visszapillantást kell vetnem, hogy az oly kedvező körülmények közt megszületett szövetség csecsemő korai halála fölött röviden elmélkedhessem.

Mondtam, hogy az 1885-iki lelkesedés csak szalmaláng volt, a központi igazgatótanács végre-hajtó-bizottságának két évi munkája vízbe esőppent, füstté vált.

Miért?

A rhodusi pont miatt, ahol a régi rómaiak szerint nágot ugrik — a kutya. A hasonlat egy kicsit sántít ugyan, de ha az utóbb említett házi-állat helyett a másik rhodusi nevezetességet, e sziget kolosszális szobrát említem fel. Önök látni fogják rögtön, hogy e hasonlattal a vendég-lősök kolosszális indolenciájára, nemtörődömségére cél-zok, amely miatt már annyira nemes eszme, köz-hasznú ügyeket siker nélkül maradt.

Igy történt most is. A végrehajtó-bizottság minden igyekezete hajótörést szenvedett, a belépési nyilatkozatokat czukorral sem lehetett kicsalni a vendég-lősöktől, noha a szövetségi alapszabályok 10-ik §-ának értelmében minden vendég-lősnek csak 1 ft évi tagsági-díj esett volna, olyannyira, hogy a végrehajtó-bizottság 1888. évi márczius hó 20-án tartott ülésében, tekintettel arra, hogy a vidékről mindössze 149-en jelentkeztek, az alakuló köz-gyűlés egybehívását elhalasztotta. Aufgeschoben, aufgehoben! Elhalasztva, agyoncsapva! A jelen-kezések sehogysem akartak szaporodni, a halasztás állandóvá vált s az is maradt 1896-ig.

Ekkor történt, hogy drága Hazánk ezeréves fennállásának ünnepét ültük. A nagy nemzeti lelke-sedésből, mely néptünket, élén felségs Urunk királyunkkal áthatotta, hagyományos hazafisággal vettük ki részünket mi is, és hogy a szebbnél-szebb ünnepélyek sorozatát erőnkhoz képest mi is minél tökéletesebbé tegyük, megtartottuk mi is a magyar vendég-lősök II-ik országos congressusát. A millen-niumi ünnepségek azonban csak alkalom, s nem indító ok voltak a congressus egybehívására. Okot szolgáltatott erre mindaz a panasz, tengersok baj, óhaj, reformvágy, amik az 1885-iki congressus egybehívását tették szükségessé, sőt azóta még csak szaporodtak. Stadlernek elégtételt adott az: Élet. Azok, kik cserben hagyták; azok, kik miatt el-keseredett lélekkel vonult vissza áldásos tevékeny-sége színteréről: a vidékiek voltak azok, kik ezt a második congressust kívánták s ugyszólván kiforszíroz-ták s megérthette, hogy azok, kik a szövetségbe be nem léptek, maguk tűzték napirendre annak minél előbbi megalakulását. Hja! Most már ég a föld a lábunk alatt!

A közbizalom engem, érdemtelent, tett meg ekkor az országos szövetség és nyugdíjgyesület elő-adójává, így van azután szerencsém önöknek ez ügyben ma is referátát tarthatni.

Lelkemből örülök, hogy most nemcsak tervek-ke, hanem két nagyjelentőségű pozitív dologgal kezében jöhetek Önök elé. A szövetség két nagy tényezője már megvalósult. Micsoda — kérdik Önök — hogy lehet az, hogy szövetség nincs, de az, ami annak részét alkotja, megvan? Felelek Önöknek. Lehet. Lehet, mert a Végzet és a Sors siettek segítségünkre.

A végzetnek köszönhetjük, hogy megajándéko-zott bennünket az iparunkat egy oly providenciális férfival, mint Glück Frigyes, ki szívében határ-talan lelkesedéssel és ügybizalommal, agyában gazdag tudással, tapasztalattal, kezében-markában egy óriás erejével évtizeden túl huzódott fáradal-mak és küzdelmek árán a mi érdemes vezérünk Gundel János támogatásával, egymaga végezte el azt a munkát, melyet elvázni 20—30.000 vendég-lősnek lett volna kötelezősége.

Ok megtették a magukét! Lelkükben emelt ön-érettel töltheti őket el a tudat, hogy dűlőre vitték és megvalósították a pincozrszakoktatás ügyét, hogy az, hogy azt jobban senki nem tette volna, s ez által nemcsak a vendég-lősparnak, hanem magának a hazának is oly óriási kulturális szol-gálatot teljesítettek, amely ezer és ezer művelt tanult ifjút fog az ország jövő nemzedékeinek adni.

Ilyen nagyarányú, közhasznú intézményt létesí-teni évszázadokban is csak egyszer nyílik alkalom. Ezt az alkalmat úgy használták, mint senki más. Hajoljunk meg előttük, de utánozzuk is őket!

A szövetség második része, mely időközben szövetség nélkül megvalósult, a vendég-lősök országos nyugdíj-gyesülete.

1882-ben történt, hogy néhány lelkes vidéki pincozr mozgalmat indított egy országos pincozr-nyugdíjgyesület létesítése iránt. Közülök kettő: Tóth Endre szegedi és Tóth Kálmán annak idején szabadkai főpincozerek megérdemlik, hogy róluk név szerint is megemlékezzem. A pincozereink jellemző gyors lelkesedése okozta, hogy a szót csak-hamar tett követte, s már 1894-ben megtartották Szatmár-Németben az 1-ső országos nyugdíjgyesü-let kongresszust. Elismerésül kell felemlítenem, hogy a szaksajtó kezdetől fogva őnzelen lelke-sedéssel állott a mozgalom támogatására és hogy ettől fogva F. Kiss Lajos és Than Gyula hírlapírók-nak nagy részük van abban, hogy az ügy nem került le a napirendről. Több haszna — a rend-szerűen s mindenütt más módon történő gyűjté-seken kívül — ezen első congressusnak nem volt, miglen 1895-ben a szegedi II-ik orsz. nyugdíj-con-gressus már pozitív munkát végezhetett, amit az ezen congressusról felvett tartalmas jegyzőkönyv is bizonyít.

A szegedi congressus alkalmával a „Budapesti pincozr-gyesület”, a „Budapesti kávésségédek köre” és a „Budapesti kávésségédek betegsegélyző pénztára” Sze-geden megjelent tagjai a jövő kongresszust Buac-pestre hívták egybe, melynek elnökségével engem tiszteltek meg.

Nekem, kinek ugyanekkor már az a megbíza-tásom is volt, hogy az 1896-diki országos vendég-lős congressus határozata folytán egy országos vendég-lős szövetség keretében létesítendő nyug-díjgyesület tervezetét készítem el az eredetileg Szombathelyre tervezett és most itt folyó con-gressusára, akkor, mikor az 1897-diki nyugdíj-con-gressus elnökséget szívesen fogadtam, mi kétségem sem forgott fenn aziránt, hogy így kell tennem, mert az alkalmazottak és főnökök, szállodások, vendég-lősök, kávéosok, kávésségédek bevonása a nyugdíj-gyűre csak hasznos lehet, annak megvalósulását csak előmozdíthatja, s mert meggyőzöttem arról, hogy a nyugdíjgyesület kellő pártól mellett meg-valósítható, életképes és kellő ellenőrzés mellett erkölcsi és anyagi garanciát is nyújt, érintkezésbe léptem a budapesti vendég-lősök tiszteltreméltó ipartársulatával, melynek erkölcsi és nagylelkű anyagi támogatását is megnyertük. Így történt, hogy a budapesti congressuson, melyen a budapestin ki-vül a debreczeni, székesfehérvári stb. ipartár-sulatok is képviselve voltak, nemcsak az eredeti ezim és jelleg változott meg, s nemcsak jelen-tékeny és észszerű alapszabályváltozások eszkö-zöltek, hanem elértük azt is, hogy a Stadler-Úrnak tervezetben kontemplált nyugdíjintézmény egy csapásra megvalósult, azzal a különbséggel, hogy jelentékeny erőforrásokkal gyarapodva, most már nemcsak vendég-lősök, hanem a kávéosok, pincozerek és kávésségédek-nek is nyugdíjgyesületünké vált.

A jó Végzet adta tehát nekünk Glück Frigyes-t és Gundel Jánost, hogy megoldják a pincozr-szakoktatás kérdését; a jó Sorsnak köszönhetjük viszont, hogy meg-nyugdíjgyesületünk.

Már most mi a feladatunk ezek után? Nem egyeb, mint az »Országos Magyar Vendég-lösszövet-ség” minél előbbi megalakítása a Stadler Károly 1885-iki tervezete alapján.

Indokoltta teszi ezt azon körülmény, hogy:

1. A regaleadó, a mint ezt tegnap is kifejtet-tem, még mindig súlyos teherként nehezeden vál-lainkra, már-már tökéletes végromlással fenyegetve bennünket;

2. hogy az italmérsi jogokat a m. kir. pénzü-gyigazgatóság rendszer nélkül osztagtják boldog-boldogtalannak, nagy kárára iparunknak, a melybe ily módon szédelgők, csalók lopózkodnak üzleti nyereségvágytól indítatva;

3. hogy a szesz italok kismértékbeni elárulítása még mindig korlátlanul folyik s kérosint bennünket napról-napra legvilágosabb érdekeinkben;

4. hogy iparunk immár két ízben a m. kir. kereskedelmi miniszteriumhoz intézett s alaposan indokolt memorandumaink daczára a képesítéshez költötséget mai napig sem tudta magának kivívni;

5. hogy mi intézkedés illetve biztosítás sem történt az iránt, hogy a vasuti vendég-lőket, ne üzleti nyereségre spekuláló vállalkozóknak, hanem becsü-letes, iparukat éveken át tanult vendég-lősöknek adják bérbe;

6. hogy a helyközzvetítés ügye még ma is telje-sen rendezetlen állapotban van és pedig úgy a fővárosban, mint a vidéken, s hogy a segédek — pincozerek és kávésségédek — ez iránt élethe lép-tett mindennemű intézkedése — ez ideig — tel-jesen eredménytelen maradt;

7. hogy a szolgálati pragmatika — vagyis a fő-nök s alkalmazottai közt levő jogviszony — minél előbb egyöntetű törvényes megalakítást nyerjen; s ennek keretében a tanonczkérdés is megoldassék, még pedig nemcsak a szakképzettséget megadó oktatás, hanem erkölcsi és szellemi nevelés biztosí-tása által (Stadler-féle tervezet 4. és 5. pont);

8. az idáigforgalom emelése is működésünk állandó programmpontját képezze.

E kérdésben teljesen egyetértek a Stadler Ká-rollyal által 1885-ben felhozott indokollással, annyival is inkább, mivel, a mint ezt az 1896-dik con-

*) E jelentést lapunk legközelebbi számában egész terjedelmében közöljük.

BUDAPESTI PINCZÉR-EGYLET.

Pályázat.

A Budapesti Pinczér-Egylet pénzbeszedői állásra ezennel pályázatot hirdet.

A feltételek az egylet irodájában megtekinthetők.

Iroda : IV., Vármegyeház-utca 9, I. em., hová a pályázatok beküldendők.

Helyiség-változtatás.

Figyelmeztetjük lapunk igen tisztelt olvasóit, előfizetőit és hirdetőit, miszerint

„A Vendéglős” és a „Kávésipar-Szakközlöny” szerkesztősége és kiadóhivatala

f. 1898. évi május 3-tól kezdve

a IV. ker. Kecskeméti-utca 5. sz.

alatti házba helyeztetnek át, s hogy ennél fogva ezen naptól kezdve mindennemű küldemények, kéziratok, előfizetési díjak stb. ide lesznek beküldendők.

Tisztelettel

Wagner József,

„A Vendéglős” és „Kávésipar Szakközlöny”
lapfőigazgató szerkesztője.

A budapesti szállodások, vendég-lősök és korcsmárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Május 20-án: Hoffmann Henrik, VI. ker., Király-utca 100.

Május 27-én: Schartner János, VII. ker., Almássy-tér 1.

Június 3-án: Hanzély Ferencz, VII. ker., Almássy-tér 4.

Kitüntetés. Glück Frigyes, a Pannonia-szálloda tulajdonosát, a budapesti pinczértanács-szakkiskola alapítóját és felügyelő bizottságának elnökét az Országos Iparegylet legutóbb tartott közgyűlésén igazgatói taggá választotta. A midőn e fényes és jól megérdemelt kitüntetéshez, amely díszre válik egyúttal a vendég-lős-iparnak magának is, őszinte szívből gratulálunk, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy e ténnyel annak idején argumentumnak fogjuk felhasználni amellyel, hogy a vendég-lősipar olyan ipar, amely méltó arra, hogy a képzéshez kötött iparágak közé soroltassék!

Idősb Karikás Mihály †. A székessóváros régi tipikus vendég-lősökének sora mindinkább ritkul. Most újra kidőlt egy a régiek közül, eredetiségre, vonzó tulajdonságaira nézve a legelső talán mindannyi közt. Karikás Mihály meghalt. Ki nem ismerte vajjon az öreg Karikás Miska bácsit, a Kispipa híres korcsmárosát? Bizonyára alig van Budapesten olyan ember, aki vendég-lősbe jár étkezni és legalább egyszer meg nem kóstolta volna Miska bácsi jóízű magyaros főztjét. Több mint 50 éve híres korcsma a Kispipa, amelynek jó hírét már a negyvenes években megállapította az a kis, neves íróból és művészből álló társaság, amely napról-napra vendége volt évente át a Kispipának. Ez a kis kör

vonzotta eleinte Miska bácsi vendégeit, később már jöttek maguktól is azok, akik a magyaros kosztot és jó italt kedvelik. Az öreg Karikás már régen nyugalomba vonult. Utóljára most tíz év előtt emlegették sűrűn a nevét, ekkor ünnepelte szakácskodásának ötven éves fordulóját, ez az ő régi vendégeinek is ünnepe volt. Összegyűltek a Kispipa szűk, füstös helyiségeiben s az öreg jubilánssal együtt elevenítették fel a mult idők kedves és borús emlékeit. Azóta csak a piacra és a vásárcsarnokba járt ki az öreg, mert a vásárlást el nem engedte volna a világot. Ez szórakozása volt az öregnek, más szórakozást nem is keresett, habár telt volna a ládafiából. Becsületlessz szorgalmával jó módra tett szert, de azért hasztalan nógatták, hogy szebb, tágasabb helyiséget rendezzen be. Erről tudni sem akart. Már én innen csak egyszer költözöm ki — mondogatta — de a mostaninál még szűkebb helyiségbe! És úgy történt, amint mondotta. Helvenkilenc éves korában elköltözött csakugyan még szűkebb helyiségbe, négy keskeny deszka közé. Halálát három fia, Lajos, Mihály, Gyula és nagy-kiterjedésű rokonság gyászolja. Miska bácsi származása nem volt magyar, de teljesen magyarra lett. Régebben Ringnek hívták, de már 1848-ban Karikás volt a neve. A szabadságharcban is részt vett és rabságot is szenvedett. Nagyra volt a szakképzésével és gyakorta emlegette, hogy a Ringek ősi foglalkozása is a szakácskodás volt. Egyszer aztán néhai Komócsi József, aki a Kispipa törzsvendége volt, ki is derítette, hogy Polikrates gyűrűjét is Miska bácsi őse vette ki ama bizonyos hal gyomrából s akkor kapta a Ring nevet. Ezen aztán jól mulatott az öreg Karikás is. A főztének olyan híre volt, hogy csak nemrégiben Ferenczy Ida udvarhölgy, a királyné társalkodója, a Kispipában rendelt ebédet a királyné számára. Az öreg a sört nem kedvelte. Nem magyar embernek való, mondogatta és sört nem is tartott sokáig, csak utjabban, vendégeinek a kívánságára tartott palack-sört készletben. Az öreg ritkán betegeskedett. Most is csak rövid ideig volt beteg. Májusban volt ez ez vitte a sírba. A megboldogult földi maradványai folyó évi május 15-én helyeztették örök nyugalomra a kerepesi-úti sírkertben. Aldás és béke hamvaira!

Borhamisítók megbüntetése. A bortörvény szigorú végrehajtása tárgyában kiadott új rendelet üdvös hatása most már egyre jobban érezhető. A minap két fumei bornagykereskedőt ítéltek el mesterséges borok forgalomba hozatala miatt; az egyik Walluschneig Rudolf, a másik pedig Pick Izidor. Mindkettőre bebizonnyult, hogy ismételtan nagymennyiségű Ausztriából származó mesterséges bort hoztak forgalomba s ezért a fumei kormányzó mindkettőt nagykereskedőt fejenként 300—300 forint pénzbüntetésre ítélte s ezenfelül az eladott mesterséges borok árának megtérítése fejében Walluschneig Rudolfot 12.000, Pick Izidort pedig 11.000 forintnak a törvény értelmében a fumei szegényalap javára leendő fizetésére kötelezte. E két ítélet következtében tehát Fiume város szegényalapja 23.000 frittal gyarapodott. Ha a törvény végrehajtása így halad, nemcsak a bortermelők, a tisztességes borkereskedők és a fogyasztó közönség, hanem az ország szegényei is áldani fogják e törvényünket, a melynek erőlyes végrehajtása első sorban Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter érdeme.

Égetett mandola. 1/3 font édes mandolát hideg vízben megmosunk, száraz ruhával jól megszáritunk, hogy teljesen száraz legyen, nem túlságosan meleg kályhára tesszük s ott fakanállal többször keverjük. Azután egy font kemény cukros rózsavízbe és ciztrómélvél főzzük, még pedig úgy, hogy a rózsavízbe egy fél rud pulverzált vaníliát adunk előzőleg. Ha a cukor jól fő, a mandolákat beleszórjuk és ezüstkanállal gyorsan megkeverjük. Ha valamennyi azután cukorral lesz bevonva, lehetőleg egyenként kiveszszük őket s vízzel nedvesített tiszta falapra tesszük. Ha a cukor rajtuk kihűlt, valamennyit utólag rózsavízbe mártjuk, amittől fényesek, kívánatosak lesznek. Fehéjt vagy 2 teás kanálnyi csokoládét is adhatunk hozzájuk, ha épen úgy tetszik. Valamennyi ily módon elkészített mandolának ize kitűnő.

élet és tapasztalat. Stadler a mikor látta, hogy minden fáradsága kárba vesz, elkiseredett lélekkel vonult vissza a közéleti tevékenységről 1887-ben. Most azonban, midőn 10 év multán láthatja szerető gonddal ápolott eszméjének megvalósulását, újra eljött közénk, hogy örvendő lélekkel tegye meg az utolsó kalapácsütést azon a bűszke, hatalmas épületen, a melynek alapját, alapkövét ő rakta le. Micsoda érzés töltötte el az ő gyengédnek érző szívét, május 11-dikén? Ne kutassuk. Ő, akit polgártársai osztatlan szeretete, becsülése és tisztelete környez; akit nem bánt a hiúság, de a jót is titokban gyakorolja, látva azt, hogyan térnek vissza pályatársai ahhoz az igazhoz, a melyet ő hirdetett nekik először, régen, tizenhárom évvel ezelőtt.

Aki a királyi kitüntetést fiókjában őrzi, nem-e gondolta magában hátalattal szívvel a gondviselés iránt: Exegi monumentum...

Steuer Sándor. Az 1897-diki congressus társelnöke és a kiküldött fenntartó bizottságának tagja. Mint ilyen egyike azoknak, kik talán legrövidebb ideje állanak a nyugdíjgyesület eszméjének szolgálatában, ami azonban szereplésének jelentőségét éppen nem kisebbíti. Hogy őt, ki a budapesti kávésszerek betegsegélyző-pénztárának elnöke, a budapesti kávéspártársulat választmányának pedig egyik legtekintélyesebb tagja, a nyugdíj-egyesület eszméjének és céljainak szolgálatának megnyertük Bokros Károly és Nérey Dezső érdeme. Hogy közöttünk van, bizvást remélhetjük, miszerint szavának súlyával és kiváló tekintélyével rendkívül hasznos szolgálásokat fog teljesíteni, a mire nemcsak állásánál és társadalmi helyzeténél, hanem nagyfokú műveltségénél fogva egyformán van hivatva. A budapesti kávésszerek betegsegélyző-pénztárának alapítása óta elnöke, s csak az ő fáradhatlan buzgalmanak köszönhető, hogy ezen intézmény, dacára annak, hogy a főnök és kávésszerek legvitálissabb érdekeit érinti, fennáll az intézmény iránt tanusított indolencia dacára. Steuer Sándor a székes-főváros legkedveltebb kávésa, a mit legjobban illusztrál, hogy New-Yorkbeli író és művész-vendégei »princzi» néven becézgetik.

Dr. Solti Ödön a nyugdíjgyesületi szervező-bizottságának, s az 1897-ben kiküldött fenntartó-bizottságának jogtanácsosa. A nyugdíjgyesület érdekében kifejtett tevékenységét legjobban jellemzi, hogy kiterjedt ügyvédi praxsisa dacára aránylag rövid idő alatt nemcsak a nyugdíjgyesületi alapszabályokat dolgozta át, hanem az 1897-diki congressus után azok a miniszteri helybenhagyását is kieszközölte. Nagy itélőképességéről s tehetségéről legszebb bizonyítékul szolgálnak a minden tekintetben kifogástalan alapszabályok, valamint mindazon munkálatai, a melyekből kifogás nélkül az ügy iránti szeretet és lelkesedés beszél. Mindezekben, menten minden sablontól, eredeti felfogás és tervszerű munkálkodás vezeték, a mely nem aspirál hangos elismerésre, hanem szerényen megelégszik a jól teljesített kötelességekkel járó fel-emelő önérettel. Szem előtt tartva az eshetőségeket, munkálatait oly lelkiismeretes körültekintéssel és minden apróságra egyaránt kiterjedő gondatl végezte, hogy bizonyára nem kezézetünk sokat, ha azt mondjuk, hogy azt a szerepkört, a mely a nyugdíjgyesület megalkotásában oly tudással és oly becsülettel töltötte be, melyért méltán járt neki azon osztatlan elismerés, mely őt és működését a debreczeni napok alatt kísérte. Reméljük, hogy a jövőben bőven lesz még alkalma érdemeit gyarapítani. Mert hogy el nem eresztjük közülünk — az biztos.

Mezőteremi Vetéssy Béla. A debreczeni nyugdíj-congressus lelke. Self made man. Mindent magának köszönhet, másnak semmit. Más az őseire, vagyonára, czimére büszke, ő arra, hogy dolgozik. Azért kereskedő lett, hogy sokat dolgozhassék. De ezzel a foglalkozással sehogyssem tudott megbarátkozni. Leike valami magasabb után vágyódott. Nem tudott kalmárlélek lenni, alkudozni még ma sem tud. Az ilyen embernek legjobb a hivatal. Oda is ment s ma Debreczen sz. kir. város rendőrfogalmazója. Most azután dolgozhatik újra. Vezeti a város katonai és illetőségügyi osztályát, alelnöke az iparos ifjuság önképző körének; ellenőre az iparos ifjuság betegsegélyző-pénztárának; vezértikára a munkás-betegsegélyző-pénztárának; titkára az iparos-tanács-iskola felügyelő-bizottságának; titkára az ácsok, a hentesek ipartársulatának; titkára a vendég-lős-ipartársulatnak; titkára a pinczér-egyletnek; igazgató-tanácsosa a polgári takarékos és hitelintézetnek; alapítója és elnöke a debreczeni első magyar jótékony asztaltársaságnak. Mindezen egyletek virágzását ügybuzgósága és szakavatottsága által nagyban ő mozdtja elő, de különösen tekintélyes szerepet viselt a pinczér-egylet újjászervezésében és ügykezelésében. Szorgalmas, fáradhatlan népszerűsége nagy, szerénysege még nagyobb. Ezért a pár sorért talán csak nem haragszik?

Mindazon mélyen tisztelt uraknak, kikkel szerencsém volt Debreczenben a megtartott két congressus alkalmával megismerkednem és részükre a legmesszebb menő előzékenységgel részesültem, fogadják ez uton hálás köszönetemet és biztositásomat, hogy ezen szép napok életem még visszalévő napjain mindég éber emlékezetemben fognak maradni.

Mély tisztelettel

Wagner József.

„A Vendég-lős” szerkesztője és kiadója.

Az ezredéves országos kiállításon

a Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Teljes vendéglő s kávéházi

konyha-berendezést, vörösréz-edényt, kávéházi tűzhelyek 50% fűtési megtakarítással ajánl mindennemű rézműves-munkát, valamint saját szabadalma szerint készített **kávé- és teafőzőgépeit** legjutányosabb áron pontos kivitel mellett

GALLIK LAJOS rézműves,

Budapest, VII., dohány-utca 6.

Javítások és czinezések gyorsan elkészíttetnek és jutányos áron számíttatnak.

☛ Ócska vörösréz napi áron megvétetik vagy becséréltetik.

Eladó vagy kiadó

szállodának, vendéglőnek, kávéháznak,

vagy bármilyen célra alkalmas adómentes földszintes ház szép kerttel villanyos megállónál.

Czím a kiadóhivatalban.

Legjobb minőségű
alpacca- és china-ezüstárukat
ajánl
HERRMANN J. L.
cs. és kir. udv. és orsz. érczárú gyári raktára
Budapest, IV. váczi-utca 24.

Évészkezők, bors- és só-tartók, leveses- és szék, eczet- és olaj-álványok, kenyérkosarak, tálczák, serpenyők, kancsók, asztaldiszkek, gyertyatartók, állóvillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapított 1819. évben.

Gőz-mosó-intézet
Schillinger Anna
BUDAPEST,
VI. Vörösmarty-utca 47/a.

Ajánlja az igen tisztelt szállodás, vendéglős és kávéházaknak **modern gőzmosó-intézetet**, teljes jótállást vállalván az átadott fehéreművek épségeért.

☛ **Mérsékelt árak.** ☛

Az intézet 20 év óta áll fenn s csak a múlt évben rendeztetett be gőzerőre

Bővebb felvilágosítás ingyen és bérmentve.

Rohitsi
A
ROHITSI SAVANYUVIZ

Valószínűleg tartományi

a legkellemesebb ízű üdítő ital és mint gyógyszer, tapasztalat szerint, felülmulhatatlan hatású emésztési zavarok, étvágyhiány, gyomor- és bélhurut eseteiben s az ivarszervek hurutjánál. Váltólázás vidékeken a legjobb óvszer e betegség ellen.

Főraktár:
Hoffmann Józsefnél
Budapesten,
Akadémia-utca 8.

Savanyuviz

Hüttl Tivadar

porcellán-nagykereskedő, cs. és kir. udvari szállító

Budapest, Dorottya-utca 14.

☛ Minden kiállításon kitüntetve. ☛

Ajánlja legdusabban felszerelt raktárát kávéházi, vendéglői és szállodai cikkekben, melyekben úgy forma mint mintára nézve mindég a legujabbat nyújt.

Festészeti műterem : VI. kerület, Aradi-utca, saját házban.

☛ Kívánatra szívesen szolgál árjegyzékkel és mintákkal. ☛

SEC

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontors

(Budapest.)

DEPOSE.

THÉOPHILE ROEDERER & Co

VINS DE CHAMPAGNE

REIMS

MAISON FONDÉE EN 1864

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐ :

SALACZ NÁNDOR BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 11. SZ.

Lefkovits Testvérek

teke- és dákó-gyárosok
BUDAPEST, VI., Király-utca 36. szám.

Ajánljuk különleges gyártmányainkat, úgymint : két márványlappal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátékra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb zárókészülékkel. Gyártunk továbbá : stabil karambol és báb (kégli) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántosont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdíszesebb stílusú kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

*Tekeasztalok áthuzása
vaidi Taffe - posztóval
a legjutányosabban tel-
jesítetnek.*

Régi teke-asztalok leg-
jobb kivitelben, valamint
dákók és elefántosont-
labdák készítettnek v.
ujakra kicseréltetnek.

Az ezredéves kiállításon
a kiállítási
nagy éremmel kitüntetve.

Telefon. 14

Dr. Ludwig Willibald
első nagymarosi pezsgő-pincészet
ajánlja elismert kitűnő minőségű védjegyzett pezsgő borait :

Préda Trois-roses.

ARANYCEPPEK (Goldtropfen) kaphatók
az egész Monarchiában, minden elsőrendű fűszer-
csemege-, vendéglő és kávéházi üzletekben.

Képvisele:

HUNKE JÁNOS
IX., Lónyai-utca 9, ajtó 1.

Arany- és ezüstérem.

Chocolad Stühmer

Védjegy

Elismert legjobb gyártmány.

Kapható Budapesten és vidéken a legtöbb fűszerkere. kedésekben.

Magyarország legnagyobb gyára.
Gyár: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

Jurypag az 1885. országos-kiállításon.

BERNDORFI FÉMÁRU-GYÁR

Raktár :
BUDAPEST
Kristóf-tér
és
Váci-utca
sarkán.

Syártmányok :

Alpacca-ezüst, China-ezüst és alpaccából
ugymint :
étszerek, asztalterítékek minden kivitelben ;
gyertya- és gyufa-tartók,
tea-kannák, tea-szűrők
magánházak,
szállodák, vendéglők és kávéházak részére.

Kelengye-casetták.
Szabadalm. tiszta nickel-főzőedények.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.
Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak
gyári raktárában

BUDAPESTEN

IV. ker., Váci-utca 27. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál	10.50	1 mártás-mérő	3.50
12 villa	16.50	1 csukorpor-kanál	3.50
12 kés	17.—	1 halas-készlet	9.—
12 kávéskanál	8.50	4 palackkalj	8.50
12 csemege-kés	15.—	1 mustártartó	5.50
12 csemege-villa	15.—	1 kettős sőtartó	2.25
12 csemege-kanál	15.—	1 saláta-készlet	6.—
1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50
1 tej-mérő	3.20	1 csukor-fogó	1.75
1 főzelekes-kanál	4.—	1 ezet-olajállvány	15.—
1 kompotos kanál	3.50	1 kabarett-villa	1.50

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Eine Kaffeemühle

in bestem Zustande, die
auch den Kaffee zu feinem
Pulver zerreibt, ist preis-
würdig

zu verkaufen.

Kecskeméti-utca 5, bei der Hausmeisterin.

Hirmann Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

= sörkimérő-készülékeket =

légnnyomással és szabad. légűtővel.

Elvállal régi készülékek átalakítását.

Nagy választék

bor- és sör-csapokban,

valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate

mittelst Luftdruck

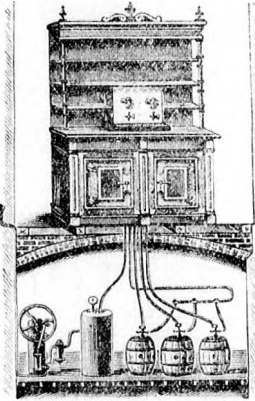
mit patentirtem Bierkühler.

Übernimmt die Umänderung alter Apparate.

Russwahl

in Wein- und Bierpipen,

sowie aller Gattungen Pumpen.

KITÜNTETVE
Pécsett 1888-ban
az arany éremmel.

KITÜNTETVE
Szombathelyen 1886-ban
elismerő oklevéllel.

J. Horváth István-féle

tyukszemirtó-szer

felülmul minden eddigi szert, minden-
nemű tyukszemet, fájdalmat okozó vastag
bőrrétegeket, szemölcsöket stb minden
fájdalom nélkül biztosan eltávolít és
meggyógyít, ha az adott utasítás szerint
használatik, mit sok száz elismerő-
nyilatkozat bizonyít.

Egy tégely ára használati utasítással egy korona.

A valódiság szempontjából a védjegy különös figyelembe ajánlatik.

Kapható: Roth Fülöp főelárnsítónál Budapest, VII., Erzsébet-
körut 39. szám, valamint az ország minden borbély- és fodrász-üzletében,
minden gyógyszerárban u. m. nagyobb kereskedésekben és a készítőnél
Horváth I.-nél Szt.-Gotthardon.

Viszontelárusítók kerestetnek, kik árkedvezményben részesülnek.

Az „Első magyar részvény-serfözde”

kőbányai gyárából a legjobban ismert régi

ifj. KNITTEL KÁROLY

sörnagykereskedő czég

X. kerület, Kőbánya, Hölgy-utca 18

Telefon 60—32. sz.

Minden irányban az elismert legjobb fajtájú kőbá-
nyai söröket, többek között a kedvelt udvari és bak-
sört is szállítja.

Tíz palackon felüli rendeléseket a házhoz küldi.
Viszonteladók engedményben részesülnek.

Árak a vidék számára a kőbányai vasut vagy buda-
pesti hajóállomásra érve:

Ászoksör,	100 nagy palack 10 frt — 100 kis palack 6 frt.
Márcziusi sör,	» » » 11 » — » » » 7 »
Baksör,	» » » 14 » — » » » 9 »
Udvari sör,	» » » 14 » — » » » 9 »
Bajorsör.	» » » 13 » — » » » 8 »

Teljes tisztelettel

ifj. Knittel Károly.

Aus der

Ersten ungarischen Actien-Bier-Brauerei STEINBRUCH,

liefert nach allen Richtungen hin, seit vielen Jahren
die alt bewährte Firma

ifj. KNITTEL KÁROLY

sörnagykereskedő

X. Bezirk, Kőbánya, Hölgy-utca 18

Telefon 60—32. szám.

Die anerkannt besten Steinbrucher Biere, so das
beliebte Hof-Bier als auch Bock-Bier, ins Haus von
10 Flaschen aufwärts gestellt, zu den coulantesten Preisen,
für Wiederverkäufer besonderen Rabatt.

Preise für die Provinz: per Bahn ab Steinbruch,
oder Schiffstation ab Budapest.

Lagerbier,	grosse 100 Stück per 10 fl. kleine 100 Stück per 6 fl.
Märzenbier,	» » » 11 » » » » » 7 »
Bockbier,	» » » 14 » » » » » 9 »
Hofbier,	» » » 14 » » » » » 9 »
Bayrischbier,	» » » 13 » » » » » 8 »

Achtungsvoll

ifj. Knittel Károly.

Az igen tisztelt

vidéki szállodás, vendéglős és kávéos urakat

tiszteletteljesen kérjük, szíveskedjenek lapunkra, mely úgyszólván minden budapesti szállodában, vendéglőben és kávéházban található és melyet a vendégek is előszeretettel olvasnak, előfizetni.

Mindenféle vidéki tudósítást, mely szakunkba vág, szívesen veszünk és közzéteszünk, ezáltal egyszersmind elérve azt, hogy vidéki szakértőink is tömörülhének.

A lap előfizetési ára: **egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.**

Az előfizetéseket postautalvánnyal kérjük hozzánk beküldeni.

Teljes tisztelettel

„A Vendéglős” és „Kávésipar Szakközlönye” kiadóhivatala

Budapest, IV

Értesítés.

Van szerencsénk a „Budapesti Kávésipartársulat” és a „Budapesti Kávésegedek Betegségélyző-Pénztára” t. tagjait értesíteni, hogy a hivatalos órák további intézkedésig ezentul délután 2—4 óráig tartatnak.

Budapesten, 1898. május havában.

Az elnökség.

A budapesti kávésipartársulat tagjai folyó hó 10-én d. u. 5 órakor Némái Antal ipartársulati elnök vezetése alatt küldöttségileg tisztelegtek Polónyi Géza országgyűlési képviselőnél, megköszönni neki a kávéosok érdekében történt felszólalását a székes-főváros törvényhatóságának közgyűlésén. A küldöttség vezetője, Némái Antal ipartársulati elnök körülbelül a következőket mondotta:

Nagyságos képviselő ur!

Folyó hó 4. és 5-én a székes-főváros közgyűlésén tárgyalás alá került a járdafoglalás szabályrendelete és a vízmérő órák részben való kötelező beállítása. Ha a székes-főváros közgyűlése ezen fentemlített két ügyet úgy fogadja el, mint a hogyan azokat a tek. tanács előterjesztette, akkor nemcsak a nagy közönségre lett volna érzékenyen káros befolyással, hanem különösen némely ipar-ágra, ugymint vendéglősök, pékek, cukrászok, kávéosokra stb. És hogy nem így történt, azt egyedül csak nagyságodnak köszönhetjük, mert nagyságod volt az, ki észrevette a helyzet tarthatatlanságát és ékesszólásával, valamint meggyőző érveivel a közgyűlést a tanács javaslatával ellenkező határozatra bírta.

A meennyiben nagyságod az előbb felsorolt iparok érdekében, a melyek között a miénk is van, — nemcsak ez alkalommal mutatta szíves rokonszenvét, de más alkalomkor is mindig vedelmébe vette a székes-főváros törvényhatóságának közgyűlésén, ha azokat valami sérelem fenyegette, eljöttünk tehát mint a budapesti kávésipartársulat küldöttei, hogy nagyságodnak az irántunk többszörösen tanúsított jóindulatáért és pártfogásáért köszönetünket nyilvánítsuk. Isten éltesse nagyságodat ezen áldásos működésében még nagyon sokáig.

Ezután Némái Antal elnök bemutatta a küldöttség tagjait, a kikkel egyenkint kezét fogott és többeket közülök mint jó ismerőseit üdvözölt, és néhány barátságos szót váltott.

A küldöttség tagjai voltak: Némái Antal ipartársulati elnökön kívül: Pikler Ármin al-elnök, Harkai Mór ipart. pénztárnok, Tihanyi József, Holstein Zsigmond, Glaser Fülöp, Váray Jakab ipart. tagok és Szemerényi István ipart. titkár.

1898. május 10.

A tavasz enyhe lehelete, mely lágyan suhogva remegteti meg a zöldelő lombot, s melynek nyomán a nyár kel felénk, nekünk kávéosoknak nem új erőre ébredést s a természet munkájával egyidejű tevékenységet, hanem pihenést jelent. Az elegáns kerítések téli pihenő helyükről máris kikerültek a széles gyalogjáróra s fényesre kifestve, aranyozva — ezüstözve várják, hogy beletegyék — — — a kertek. A járdára állított kerek asztalok mellé azután letelepednek a kávéház tipikus vendégalakjai, kiknek hosszú sorát világos nyáriruhás, ragyogószemű s viruló arcú lányok — asszonyok tarkítják.

Az álmos déli órák után úgy 5—6 óra tájban megtehetnek a csinos alacsony székek s kaleidoszkopszerűen táru elénk egy-két órán át a délutáni nyári közönség, mely amint leereszkedik az est, ép oly gyorsan tűnik el, ki a szabadba, mint a milyen gyorsan jött.

De ha üzletünk ajtajában állva, az előttünk elrobo, ó fogatokat, a szabadba igyekvő népet nézzük s üzletünk felénk ásit az üresség, éppen nem fog el bennünket poetikus hangulat. Kár ugyan — nem is tesszük — a nyári rossz üzletek felett panaszkodni, ez már így van, segíteni azon nem lehet, hanem jó lesz, ha szabad nyári időnkét, bátran vakációknak mondhatjuk — arra használjuk fel, hogy elkészítsük téli tevékenységünk programját.

A mikor téli tevékenységünk programjának megállapításáról beszélünk, sietünk kijelenteni, hogy ezt a tevékenységet csakis a kávéosok összességének képviseletére egyedül hivatott ipartársulat által gondoljuk kezdeményezendőnek. Tudjuk, hogy — bár jogunk — de nem hivatásunk ez irányban az ipartársulat számára irányt szabni, hisz a legutóbbi közgyűlés is bizonyítja, hogy a Harkai-féle indítvány elfogadásával a társulat reformok elfogadására való hajlandóságát élénken dokumentálta — mégis azt hisszük, hogy e reformok, ha velük 84 éves ipartársulatunkat új életre akarjuk ébreszteni, nem szorítkozhatnak egyes paragrafusok alkotmányos uton megengedett megváltoztatására, hanem ki kell terjeszkedniük ipartársulatunk lényegének alapos átalakítására, hogy az a megváltozott viszonyokhoz és a modern kor folyton változó igényeihez képest nemcsak mint erkölcsi testület álljon a kávésipar érdekeinek szolgálatára, hanem az egyes érdekeit is előmozdítva, az ezen viszonyból önként keletkező benső erővel fűzze az ipartársulathoz.

Az 1868. évi XVI. törvénycikk a kereskedelmi és iparkamarákról kimondja, hogy ezen intézmény a kereskedelem és ipar érdekeinek előmozdítására

van hivatva. E törvény gondoskodott arról, hogy az egyes iparok speciális érdekei vagy általános ipartestületekben vagy — amint ezt a fővárosban láthatjuk — szak-ipartestületekben nyerjenek kifejezést.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara f. évi május hó 7-dikén választotta beltagjait s az arra vonatkozó felhívásban hiában kerestük iparunk képviselőit a megválasztásra ajánlottak névsorában. Nos, e körülményben mi a kávésipar sérelmét látjuk. El vagyunk ugyan rá készülve, hogy e kifogásunk ellen azt fogják vetni, hogy a kávésipar nem képesítéshez, hanem csak joghoz kötött ipar s így a kamarában, ahol a testületek s nem társulatok — képviseletésre jogot nem formálhat; amde ezen állítás ellen részünkről kijelentjük, hogy a hivatalosan jelöltek közt nemcsak ilyenek vannak, hanem olyanok is vannak, akik nem képesítéshez kötött iparágat üznek és maskülönben is az adó és jogszolgáltatás, a szakoktatás, az ipartörvény revíziója, a munka-éstanviszony rendezése, az iparosok nyugdíj-ügye, mind oly dolgok, a melyek a kávésipart is érdeklik.

Ebből kiindulva, világossá válik rögtön, mely reformokra gondolunk, midőn ipartársulatunk szervezetének lényeges átalakítására célozunk.

Az adóviszonyok, adó és jogszolgáltatás az italmérséi illetek kiszabása szempontjából ép úgy érdekelné bennünket kávéosokat, mint a vendéglősöket, kik e tekintetben immár háromszor foglaltak állást a regáleadók megváltoztatására irányított működésükben s eddig már eredményeket is értek el. A szakoktatás kérdését a vendéglősök a székes-fővárosban már évek előtt fényes sikerrel megoldották s nyugdíjügyüket éppen a napokban egy oly hatalmas intézmény által alkották meg, mely bármely iparágunk becsületére válhatnék. A munka és tanviszony a vendéglősöknél már régen a rendezés tárgyát képezi s a szakoktatás általánosítása által szervezettel is fog. Nálunk e tekintetben sem történt valami.

Jól van-e ez így s kell-e segíteni, azzal foglalkozni csejja e soroknak. S azért minderről a jövőre többet.

F. Kiss Lajos

A „Budapesti kávésipartársulat” társasvacsorája.

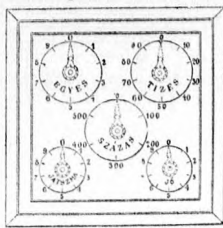
A „Budapesti kávésipartársulat” f. évi május hó 6-dikán a városigélt Weingruber Ignác-féle Café-restaurantban tartotta utolsó társasvacsoráját, mely látogatottság tekintetében egyike volt a legsikerültebbeknek. A kávésipartársulat tagjai, tekintettel arra, hogy a vacsora a társulat egyik

Fontos új találmány

a több államban szab.

„Kártyajáték számjelző-tábla”

12 cm. nagyságban, igen csinos kiállításban, mely minden játékosnak díszítő kiegészítője. A játékosok első tekintetűre felfigyelnek annak igen praktikus és nagyfontosságú voltára. A számjelzők minden fázisánál, az újnak egyetlen nyomásával továbbíthatók a mutatók az egyik számtól a másikig. E mellett utána koppanást hallat, miáltal a játékosoknak a hallás útján is lehetséges egymást ellenőrizni.

De eltekintve attól, hogy a kártyajátékok különösen a „Tartó” és „Piquette”-játékok alkalmával igen nagy örömmel használják a számjelző táblákat a hosszadalmas írkálás helyett, — nagy használatosságukat különösen a **kávé-, vendéglős és kaszinós** irak magasztalják, mert a számjelző táblák használata mellett megszűnt az örökös kávé- és szivarszösszerzés valamint a gyors romlásnak alávetett papír- és palatínák vásárlása, de legkülönösebben az ezek kezelésével és használatával járó piszkolás, kézmósis stb.

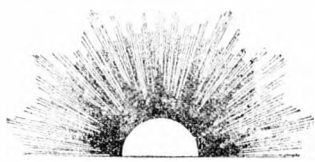
Mindenen kívül még az a jó tulajdonságuk is van a számjelző tábláknak, hogy romlásnak egyáltalán nem esnek alá, mint hogy erős fémből készülnek és minden alkattörésük a legnagyobb gondtal állítják elő; úgy, hogy évek során át legcsekélyebb javítás nélkül használhatók. Megjegyzendő egyben az is, hogy az egyes alkattörések, mint a mutatók stb. is folyton kaphatók, melyek bárki által könnyű szerrel kieseríthetők.

Egy pár kártyajáték-számjelző tábla **ára 3 forint,** használati utasítással együtt. Csomogolás körül 10 kr. Megrendelések a pénz előleges befizetésére vagy utánvét mellett eszközölhetők.

Nagy István a sz. kártyajáték-számjelző tábla feltalálója és kizárólagos elárújtója
BUDAPEST, VII., Csömöri-ut 69. sz.

Főraktár: KERTÉSZ TÓDOR úrnál Budapest, Kristóf-tér.

BOROSS TESTVÉREK

Acetylen világítási vállalata

Budapest, IV. Harisch-bazár 19.

Készít magyar királyi szabadalmazott

Acetylen-fejlesztőket,

berendez magánlakásokat, egyes házakat, utcákat, nyaralókat, vendéglőket, kávéházakat, gyártelepeket, vasuti és hajóállomásokat

A berendezés költsége igen olcsó.

A jelenkor legszebb világítása és olcsóbb mint a petroleum-világítás.

Harisch-bazári üzletünkben megtekinthető egész nap. Acetylen-fejlesztők raktáron vannak és berendezések azonnal eszközölhetők.

BRAUN

DOMINO

SEC

SEC

CHAMPAGNE

CHAMPAGNE

versenyez nemcsak a hazai, de valamennyi külföldi pezsgőgyártmánnyal is.

Gyár: Központi iroda:

Velenze (Fehérmegye), Budapest, VIII., Üllői-ut 60.

Kapható csakis előkelő fűszer- és csemegüzletekben

legkedveltebb tagjának újonnan megnyitott üzletében folyt le, tiszteletüknek és szeretetüknek kifejezést adandó, igen nagy számban jelentek meg, és köztük foglaltak helyet szép számban a kávé-sók üzletrátái is.

A megletelek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk: Némái Antal ipartársulati elnök, Luminitzer Lajos, Sacellary György, a promotori Törley József és társa pezsgőbörgyár képviselője, Bokros Károly, a kőbányai polgári serfőző képviselője, Tihanyi József, Berger Leo, báró Seltenmayer, a Louis François és társa promotori pezsgőbörgyár képviselője, Fischer Miksa tojás-nagykereskedő, Kiss Lajos, Grüneck Károly, Fekete Manó, I. H. L. Ferreira, Weingruber Ignác, Schnabl Leo, Weisz Gyula, Wagner József, Szemere nyi István ipartársulati titkár, Sala ez Nándor, a Theophil Roederer és Litke pezsgőbörgyárak képviselője, Kohn M., Harkai Mór ipartársulati pénztárnok, Blau A. Ignác, a budapesti kavességek helyközvetítője, Holzer Ede, Brück Károly, Arvay O. Ede, Glaser Fülöp, Fleischmann Gyula, Pickler Armin ipartársulati alelnök, Holstein Armin ipartársulati ellenőr, Hanusz Béla, Kutschera Mihály, Klein Lajos, Gindert Károly jégcsokrénygyáros, Holstein Zsigmond, Kiss M. (Miskolc), Pollak Sándor, Sohr Mór, Goldberger S. Koch József, Villányi, a Schachner, szék képviselőjében, Schanzer Samu, Wagner József a hivatalos Kávépapír-Szak közlöny szerkesztője és főmunkatársa: F. Kiss Lajos.

A vacsora mindvégig a legkedélyesebb hangulatban folyt le. A vendégek alaposan megtekintették a minden ízében pompás berendezésű, kényelmes és nagy fényűzettel berendezett étteremi és kávéházi helyiséget, mely utóbbiban a Mollinary gyalogvezető teljes zenekara tartott hangversenyt. Az éttermi és kávéházi helyiségek a millenári kiállításból fenhagyott székess-fővárosi pavillon összes helyiségeit foglalják el, az emeleten pedig nagy csinnal és kényelemmel berendezett külön helyiségek vannak berendezve. A kávéházat Weingruber Ignác maga vezeti, míg a vendéglőt Bokor-nak, a Lukácsfürdő régebbi jóhirű vendéglősnének adta berbe, kinek szakszerű vezetése mellett az üzlet remélhetőleg nagy felvirágzásnak fog indulni. Az izletes vacsora elköltése után a társaság tagjai a vendéglőből a kávéházba vonultak.

A tej konzerválása hideg által.

Egy ízben már volt alkalmunk megemlíteni egy oly fontos találmányról, mely kávészainkat közelebbi érdekli, és ez a tej fagyasztása, vagyis a tej konzerválása hideg által. Itt közöljük ama érdekes közleményt, mely a „Köztelek” tejjgazdasági mellékletében bőven foglalkozik ezen találmánnyal.

E találmány a tejet, e fölöttébb könnyen romló elemi cikkeket heteken keresztül eltarthatóvá és ezáltal sokkal értékesebbé teszi. Az országos tejjgazdasági felügyelőség már két év előtt vett tudomást Casse dán mérnök e találmányáról, már akkor, mikor az még gyakorlati alkalmazását sehol sem nyert s azóta készíti elő a talajt arra, hogy hazánk azon vidékein, hol a nagyvárosoktól való távolságok miatt a tejnek megfelelő értékesítése hiányzott, ez eljárás útján szerezhessenek jó piacot.

Az előbb említett hivatal meghívására e hó (a közlemény 1897. október 20-án jelent meg) elején körünkbe érkezett Kopenhágából a feltaláló Casse Frigyes s igen előkelő szakértők előtt bemutatta az ő eljárása szerint Dániában konzervált s ide szállított tejet.

Egy 300 literes cízezett vaslemezről készült tejtartóban, mely pokrócczal és faforrással volt körülveve, érkezett meg a konzervált tej, melyet a Fünen-szigeten levő Ullerslev községben ez évi (1897.) szeptember hó 19-dikén este 9 órakor pecsételt le Vinding Harde nyborgi közjegyző helyettese M. Jensen, ki ezen hivatalos eljárásról közjegyzői okmányt adott ki. A tejszállítvány október hó 1-én érkezett meg Budapestre s így 12 napi utat, mintegy 20,000 kilométert, tett meg nyári hőségben részben tengeren, részben vasuton. Ugyanaznap délután 1/2 órák a központi tejcsarnok egyik helyiségében bontotta fel a feltaláló, miután a megjelentek meggyőződtek a pecsét épségéről s így arról, hogy szeptember hó 19-ike óta annak tartalma semminemű kezelésben nem részesült.

A felbontás előtt meglepetve konstatálták, hogy a hosszú út és nagy meleg dacára a tej felületén az egész mennyiségnek mintegy 1/4-ét kitevő szemcsés tejjegréteg uszott: ezt a tömeget langyos vízbe helyeztet édenyekben fel kellett olvasztani s az olvadékot jégmentes tejjel összekeverni. Ennek megtörténte után megkóstoltuk a tejet s egyhangulag abban állapodtak meg, hogy izre, szinre és alakjára nézve semmiben sem tér el a frissen fejt tejtől. Az országos chemiai intézet vegyészé, Székely Salamon nyomban megvizsgálta a tejet s azt konstatálta, hogy annak savfoka 3/4, tehát a frissen fejt tejjével azonos, amennyiben ez 40-ig emelkedhetik s még akkor is édes tejnek tekintendő. A tej felforraltatván, nem ment össze sem azon, sem más

napon. Földolgoztatták annak egy részét vajjá s azt tapasztalták, hogy a centrifugálása normális, a belőle készített vaj pedig a legfinomabb lesz.

Casse elmagyarázta a tej ilyenét konzerválásának alább ismertetett módját és előnyét. Reánk nézve sokkal fontosabb e találmány mint az északi országokra, melyek csupa tejtermelő szomszédokkal vannak körülveve s így nyers tejtüket csak saját piaczaikon értékesíthetik. A mi déli és keleti szomszédainknak nagy a tejhányja s így annak ára is magas s így nagy haszonnal járó dolog lenne a tejnek délre és keletre való exportálásával értékesíteni.

Ily ezből egy részvénytársaság van alakulóban s ez tárgyal a feltalálóval szabadalmának átengedése végett. Kivánatos tehát, hogy a részvénytársaságban a magyar gazdaközönség minél élénkebb részt vegyen. Hogy a közönségnek módjában legyen nemcsak a mi véleményünket, de a külföldi szak tudósokét is megismerni, ez ügyben ideiktatjuk egyik legelőkelőbb párisi gazdasági szaklap s egy ottani orvosi szakközlönynek hírneves szakegységét tollából eredt, e találmányról közölt cikkeit.

A tej teljes konzerválása oly hosszú időre — írja a »Journal d'agriculture pratique» című folyóirat, hogy az a hosszabb távolságra való szállítást és oly raktárakban elhelyezést kiállhassa, melyekből fokozatosan adatik át a fogyasztásnak, döntő lépéssel haladt előre. Ugyanabban a Dániában, a hol először alkalmazták gyakorlatilag a tejjgazdasági tudomány legfontosabb felfedezéseit, valósult meg a tejjgazdaság ezen fontos haladása is.

M. F. Casse dán mérnök találta fel a hideg által való tejkonzerválásnak módszerét, melyet a dán tejjgazdasági társulat két nagy tejtélepen, melyek 160 és 170 kilométerre vannak Kopenhágától, 1896. évi tavasz óta már alkalmaznak. E városban magában is létesített ugyane társulat egy harmadik telepet is, ahová megfagyasztott tej érkezik, hogy ott addig konzerváltassék, míg a kiskereskedőknek át nem adatik. A telep 30,000 liter napenkénti tejmennyiség kezelésére van berendezve. Ma 20—25,000 liter tejet szolgáltat.

(Folyt. köv.)

Mit tartalmaznak ételünk?

„Erős nemzedék az állam legnagyobb támasza.” Ez az igazság adja meg a nép táplálkozása ügyének nagy fontosságát, mert ennek helyes megoldásától függ nemcsak az állam, hanem az egész emberiség boldogulása is, amin minden egyes háziasszony a maga konyhájával hatékonyan működhethet közre. A következőkben némi utmutatást adunk az ételk helyes megválasztására.

A diétetika, vagyis az egészséges és beteg ember táplálásáról szóló tan az utolsó két évtizedben oly nagyot haladt, hogy több régi felfogást mint elavultat el kellett ejteni, s oly szabályokat felállítani, a melyeket senkinek sem volna szabad figyelmen kívül hagyania. E szabályok közül a legelső az, hogy az embernek táplálásra, főleg zsírra, fehérjére és szénhidrátokra van szüksége, sőt a tudományos buvárlat egész pontosan megállapította, hogy mindezekből mennyire van szüksége az egészséges embernek, hogy munkarejét fenntarthassa. Az e tekintetben felállított törvény értéke általános s nem érinti a konyha jogait, sőt ellenkezőleg az éves tekintetében nagyobb igényeket támaszt az egynell szemben, a kinek igényei e tekintetben is jóval nagyobbak, mint régebben, a nélkül azonban, — és ez sajnos — hogy az inyesmesterség számtalan új és finomított termékei az emberiség egészségén valami nagyot lendítettek volna, és naponként van alkalmunk tapasztalni, mily szomorú, sokszor végzetes következményekkel jár a gyermekkori helytelen vagy ki nem elégitő táplálkozás és hogy rendszeretlen ételfelvétel mennyire képes tönkretenni a gyomort s vele együtt az egész szervezetet. Ma már eléggé gondoskodunk a fiatal generációk helyes táplálásáról és sok helyütt valóságos tanfolyamok vannak, a melyeknek az a célja, hogy az ételk tápértékét megismertessék. A fiatal leánykák konyhagyagytant tanulnak s mégis be kell vallanunk, hogy a praktikus uton éveken át gyűjtött ismeretek a theoretikus kiképzésnél mégis csak többet érnek, a miből viszont az következik, hogy e kettőt egymással helyesen egyesíteni volna a legezteszerűbb.

A férfi dolga a pénzt megszerezni, az asszonyé azt helyesen felhasználni. A legtöbb asszony tudja, hogy mily nagy tápértéke a tejnek, tojásnak, vajnak, olajnak, zsírnak, hűvelyes veteményeknek, kenyérnek, burgonyának, cacaonak. De nem kevésbé érdekes tudni, hogy tápérték tekintetében milyen sorrendben következnek ezek egymás után: sertésborsó nyersen és füstöltve, hamburgi füstölt-hus, szárított lókehal, sajt, cacao, zabliszt, kacsatorjás, marhahús, sertésborsó, tyuktojás, tyuk, galamb, borynyuhus, vadhus, angolna, kaviár, rizs, répa, kenyér, spárga, bab, nyers és főtt gyümölcs stb.

A tejen minden a táplálásra szükséges alkotórész megvan, s ezért az ember táplálására hosszabb ideig egymagában is alkalmas. Beteg gyermekek, üdülők, gyomorbetegségei hosszabb időn át is jól táplálkozhatnak vele, a mig szilárdabb ál-

lományu ételekre térhetnek át. A hüvelyes vete-ményeknek is jelentékeny tápértékük van, különö-sen ha kellő zírmentiséget adunk hozzájuk. A halakban is sok a zsír és fehérje s így kenyér-rel vagy burgonyával felette jó táplálékot adnak, mely a húst jól helyettesíti, a mire legjobb bi-zonyítékot a partvidékek viharezett lakói szolgál-tatnak, a kiknek étlapján majdnem kizárólag a hal szerepel, igaz hogy sokféle változatban. Az ételek tápértékének felismerésére különös ismeretekre nincs is igen szükségünk, tele éléskamra sem kell hozzá, csak kellő gyakorlat, a meglévők kellő vál-tozatossá tétele.

A bor elpárolgása szállítás közben.

Ha a bor elpárolgása szállítás közben nem a hordóban levő hibák, hanem a fa pórusa in kereszt-ül történi természetes elpárolgás folytán áll be, az ily elpárolgást a hordóknak különböző anya-gokkal való bevonása által csak részben szüntel-hetjük meg. Könnyen érthető, hogy a bor ily elpárolgásnak különösen szállítás közben van kitéve, még pedig eltekintve attól is, hogy bor-vesztésig a hordóknak szándékos megfurasítása által is következhetik be, ami annál könnyebb, mivel borszállításra rendszerint vékonydugnú hordókat szoktak használni, hogy így a szállítási költség kisebb legyen. Szállítás közben a hordók különben is rendszerint erős légvonatnak vannak kitéve, ami az elpárolgást szintén elősegíti. Hogy azonban e természetes, de ép oly kellemetlen veszteség, mely a bor minőségét is befolyásolja, megszü-nthessük, vagy a hordó belsejét kell alkalmasabb anyaggal bevonnunk, vagy pedig kivárlól. Mindket esetben a hordó pórusa eldugulnak. A hordó belfelületének impregnálására természetesen csak oly anyagot használhatunk, amely a borral szem-ben teljesen indifferens, vagyis olyan, hogy azt a bor hosszabb behatás után sem oldja fel s nem változtatja a bor szagát vagy ízét sem. Ilyen anyag a tiszta fehér paraffin, amely egyéb pinczegazda-sági faeszközök impregnálására is mai napig a legalkalmasabb szernek bizonyult. Különösen oly esetekben, amidőn finom és drága borok szállítá-sáról van szó, a hordó belsejének paraffinnal bevonása felette ajánlatos. Ily esetben az új hordó-kal kiparologtatás vagy kiforrászás által kellően cretté — weingrün — tesszük és alaposan kiszá-rítjuk. Száritás után a hordóknak egész belsejét a vasedényben alacsony hőfoknál felolvasztott paraffinnal serte-cselettel egyenletesen és gyorsan bevon-juk. E czerla csak teljesen tiszta fehér, transparen-s, alacsony olvadáspontu paraffint használhatunk. Minthogy a paraffin gyorsan megmered s ennél fogva nem elég mélyen hatol a fa pórusaiba s felületen, könnyen leváló rétegen tapad a hordó falához, e réteget spirituslámpa lángjával uralo-vasztjuk, hogy az alatta levő fa is átmelegedjen, a paraffint jobban felszívja a maga pórusaiba. Miután így a hordó belsejét paraffinnal impregnál-tuk, a hordót akár azonnal is megtölthetjük a borral. Az ilyen hordókat azután nem szabad pá-rologtatni, vagy forró vízzel kezelni, mert ilyenkor a paraffin megolvad. Közönséges transporthordók-nál elég, ha azokat csak kívülről impregnáljuk, például: közönséges olajfestékek.

Lapunk folyó évi május hó 1-én megjelent „Egy kérdés” című közleményre az alábbi feleletet kaptuk. Miután mi az „Andeatur et altera pars” elvének hódolunk, e soroknak szívesen adunk hely-et, kijelentvén, hogy az ügyet — a mi részünkről — ezzel befejeztnek tekintjük.

Budapest, 1898. május 5.

Tekintetes Wagner József urnak
„A Vendéglős” szerkesztője

Budapest.

A folyó évi május hó 1-én megjelent »A Vendéglős« 190. számú lapjában, az 1895—1896. években alakuló-ban volt »Budapesti szállodások, vendéglősök, kávéso-k pinczéreknek és azok alkalmazottainak szak- és munka-közvetítő egyesületének» utolsó elnökségének egy tagja »Egy kérdés« cím alatt felhívást intéz az akkori bizo-tsági elnökségéhez, hogy szamoljon be az alakulóban volt szervezet anyagi vagyonáról, vagyis az 1896. év tavaszán megtartott táncmulatság körülbelül 400 forint tiszta jöve-delméről, de amennyiben ezen közlemény engem mint az egyesület irodái alkalmazottáit közelebből érint — de különben is az egyesület alakítását én, Braun Sándor és Mayerhoffer Ferencz, tüztük ki ezélnöklül és kezde-ményeztük, minden érdeket kizárásával! amit az igen t. ezikkiró urnak is tudni kell! — van szerencsém, »nem mint felelős tisztikare, hanem mint egyik alakító, s s á f a k o d á s u n k r ó l e a következőkben válaszolni, s az igen tisztelt szerkesztő urat kérem, hogy egyéni becsületünkről lévén szó, azt becses lapjában teljes terjedelmében közléteni sziveskedjen.

Létezik, és léteznek pinczér egyesületek, itt a fővá-rospan, valamint az ország majd minden nagyobb városá-ban, csak ép oly egyesületek nem léteznek, mely szak-szervezetei alapon csoportosította volna össze a pinczé-reket; addig, míg ma 3 éve, három igen egyszerű és számot sem levő tagja a pinczéri karnak, ezen eszmét

magukévá tették és nem számitva viszontszolgálatra, meg-kezdették a munkát, nem kivéve fáradságot, anyagi ál-dozaot, hozzáfogtak a szakgyeület alakításához, amit sikerült annyira hozni, hogy az egyesületi törvények ér-telmében, működését ideiglenesen megkezdte. Most térek rá tulajdonképen a feltett kérdésre, de amennyiben azon-ban mi is igen előzők vagyunk, kérem az igen tisztelt ezikkiró urat, hogy ha metalan az igazság, amit itt ki fo-gok fejteni, talán nem lenne kedvező reá nézve, mindaméltt maradjunk meg az udvariasság batarán belől, amelyet én magam sem fogok átleníni.

Mint már fenn is emlitettem, a szakgyeület negyven nap mulva az alapszabályok benyújtásától számitva, meg-kezdte működését, közgyűlést hívott egybe, ahol meg-választotta tisztikarát, s abban a perezhben, amelyben a tisztikar elfogadta megbízatását, felelős az egyesület működéséért úgy anyagi, erkölcsi, de társadalmilag is, amit az igen tisztelt ezikkiró ur, »az utolsó elnökség egy tagja« talán nem is tud? ! habár egy kis felelősség ő reá is háramlik! — az alakuló egyesület tisztikara át-vette az egyesület vezetését. a gazdasági ügyeket is! — hogy ők hogy gazdálkodtak, az ellen a közgyűlésben kellett volna felszólalni! — az egyesület első helyisége kis diófa-utca 4. s onnan dohány-utca 6. szám alá költö-zött, mindkét helyen 3—4 szobás helyiséget bérelt, körül-belül 6 hónapig az iroda részére fizetéses alkalmazot-tat tartott, (mert akivel egész nap dolgoztatnak, annak csak kell annyit adni, hogy legyen mit ennie) azután tessék telefont bevezettetni vagy bérelni, nyomtatványokat s körülbelül 10,000 drb körlevelet, 10,000 drb meghívó-kat nyomtatni s annak nagy részét szétküldeni, s ha mind-ezt összeadta, akkor nem azt fogja kérdezni a t. ezikkiró ur, hogy hol van az emlitett 400 forint, hanem hogy hol vettük azt az összeget, körülbelül ötször annyit, ha a szakgyeület fenntartása felelősséget, de hát az igen t. ezikkiró ur azt mind nem tudja, na de hát csak egy tagja volt az utolsó elnökségnek! akit azért, mert mindezt nem tudja, szintén terhel egy kis felelősség! ezt ugyan ne ve-gye tolem rossz néven, mert a munkát mi akartuk elvé-gezni, mert a tisztikart csak segítségül hívtuk (amennyi-ben ez formailag kötelességünk volt).

Az egyesület feloszlását előidézte, az 1896-ik évi május hó folyamán kelt magy. kir. belügyminiszteri le-irat, ami nekünk kézbesítve lett, s mi június hó 11-én délután 2 óraker hatósági képviselet mellett, nyilvános pinczérgyűlésen felolvastuk az egyesület működéséről és bezárásáról kimerítő jelentést tettünk, amit mindenki tudhatott, csak egy oly hanyag tagja az elnökségnek nem, aki a közérdekkel egyáltalán semmit nem törődik, ha pe-dig mégis azt hinné, hogy ezen kimutatásom, ami a lapok-ban is megjelent, nem felel meg a valóságnak, kész vagyok önnök akár a saját utján, akár közvetlen a nyilvánosság előtt, bővebb felvilágosítást adni, ha pedig ez sem lenne elegendő, tessék az egész tisztikart a bírósá-g elé vinni, s ott sáfárkodásunkról bővebb felvilágosi-tást nyerhet,

Kiváló tisztelettel

Kozma Zsigmond.

Esküvő. A budapesti kávépartársulat egyik rokonszenves fiatal tagja, Schreiber Hugo, folyó évi május 15-én vezette oltár elé a dohány-utcai izraelita templomban Fischer Ilka kasszonyt, Fischer Miksa ur s neje kedves és szép műveltségű leányát. Az esküvőn nagyszámú előkelő közönség, köztük a völgeiny számos kartsára jelent meg. A magunk részéről szintén gratulálunk lapunk egyik legkipróbáltabb hívének és személy-s barátunk-nak élte e fontos pillanatában, melytől kezdve bizonyára a zavartalan boldogság aranyos napja hinni feléje ragyogó sugárkévéit.

Halálozás. Lapunk zártkörű Bécsből azon szo-moru hírről értesültünk, hogy Wieninger G. József ur, az osztrák vendéglős-szövetség elnöke, elhunyt. Nyugodjék békében!

Ütschualia. Afrika vad néptörzsei, különösen a kafferek, már a legrégibb idő óta előszeretettel isszák a sört. Náluk a nők kukoricezából és egy hüvelyes vete-ményből készítik a sört. E nyers anyagot addig lagy-ják nedvs ruhadarabok közt, míg erjedni kezd, azután megpörkölék. Erre a malátát megfőzik s az így nyert folyadékot fűből készült fonadékon át megsűrítik s er-jedni hagyják. Erjesztő helyett egy beltűdő növény s er-jedni s zeleit használják. A folyadékot fűkosarakban, a melyek oly sürűn vannak fonva, hogy egy cseppet nem ereszenek át, hagyják erjedni. Az erjedésnél ké-pződő habot kanálakkal lemerítik. Az ilyformán előállít-tott kaffersör nagyon zsirképző, a töle nyert embonpoint-t a kafferek az előkelőség legfőbb kellékének tartják, ami-ért is nagyban isszák a sört, s mindig magukkal is hordják forrótt sörkancsokkal, a melyek mellett, ke-délyes pipaszó mellett, órákig is elüldögélnek. A sört különben kiváji tőkhéjből isszák.

Ételizelő-nő. Egy leleményes párisi nő felette eredeti s praktikus eszmére jutott. Kiváló szakácsműve-zeti ismeretei s jó ízérzéke lévén ugyanis, ezen elő-nyeit akként használja fel, hogy mint izelőző különböző polgári házakba jár el, a hol az elkészített ételek ízét ellenőrizi s a háziasszonyt vagy szakácsnőt esetleg új ételek elkészítésére is megtanítja. A fiatal és csinos övgye ilyformán már oly nagyon el van foglalva, hogy a megbízásokat alig tudja ellátni. Mindenesetre kel-lemes foglalkozás és nem oly fárasztó, mint a szakácsné.

Nedves falak kezelésére felette alkalmas a következő eljárás: Mindenekelőtt a falakat alaposan megtisztítjuk. Ha erre a salétrom, a melyet rendszeren használni szoktunk, nem volna eléggé alkalmas, a falat

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emészthetőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai Ágnes-forrás

természetes szénsavdús ásványvíz,

mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó asztali és étrendi savanyúvíz; dús szensav-tartalmánál fogva nemcsak biztos övöszer fertőző elemek ellen, de egyszermind ser-kentőleg hat a gyomor szervezetre: emésztő-képességet helyreállítja és fokozza, valamint minden kóros behatástól megóvja.

Kedvelt borvíz.

Az Ágnes forrás kezelősége.

Főraktár: Édeskuty L. cs. és k. udvari szállító,
Budapest, V., Erzsébet tér 8. sz.

Kapható minden gyógyszárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

BARTOSCH V. ÉS FIA

porcellán-, majolika- és kőedény-nagykereskedés

Budapest, VI., Teréz-körút 32. szám
Új utca sarkán.

Kávékészlet (6 szem.)	3.—	frtől 20 frtig
Teakészlet (6 szem.)	3.—	» 25 »
Mocskészlet	3.50	» 25 »
Mosdókészlet	4.—	» 25 »
1 evőkészlet (26 daraból áll)	6.—	» 10 »
1 evőkészlet (32 »)	7.—	» 11 »
1 evőkészlet (52 »)	12.15	» 50 »

mind gazdagon festve és aranyozva.

Vendéglő asztal-készlet

(angol duplaerős)

Mély tányérdarabja 15 kr.
Lapos tányér» 14 »
Csemegé tányérdarabja 10—12—13 »
Adagtaláskadarabja 25 »
.....késény» 20 »
Levesesészedarabja 8—10 »
Mártáseszedarabja 8—10—15 »
.....hosszúrs (fél adag)darabja 13 »
.....nagy» 15 »
Só- és paprika-tartó» 16 »
Gyufatartódarabja 15—16 »

Az összes háztartási cikkek bámulatos olcsón.

Nagy raktár.

Telefon 59—28.

Ezennel van szerencsém a t. cz. szállodás kávé és vendéglős főnök urakat tisztelettel értesíteni, miszerint VII. ker., király-utczában levő pinczérhelyező ügynökségi irodá-mat beszünttettem és mai napon a IV. ker.

Harisbazarban

POLLÁK JÓZSEF jóhírnévben álló szállodai személyzet elhelyező-ügynökségével egybekötve mint be-jelentett felelős üzletvezető mindkét ügynök-séget vezetni fogom.

Tisztelettel van szerencsém még a t. cz. főnök urakat értesíteni arról, hogy fenti irodában egy külön szolid cselédhelyezés is létezik, melyre a t. cz. becses figyelmét erre felkérjük.

Kiváló tisztelettel maradunk:

Pollák József
elhelyező főnök.

Liptai Illes
szállodai személyzetek elhelyező felelős üzle-vezető-ügynök.

smételen levakarjuk, és 1:1-hez vízivegoldattal bevonjuk s száradni hagyjuk. Azután háromszor egymásután a következő oldattal bevonjuk: 100 gr. mastix-ot 100 gr. abs. alkoholban oldunk, 200 gr. vízahólyagot és 1000 gr. vizet adunk hozzá, az egészet 6 órán át áztatjuk, olvadásig hevítjük és 100 gr. 50%-os borszeszt adunk hozzá. Ezen keverékbe 50 gr. ammoniakgummi és 250 gr. 50%-os borszesz meleg oldatát adjuk, keverjük, hozzáadjuk a tisztoldatot. Azután félretesszük, öt perez mulva pedig a tűzről elvévén, rögtön felhasználhatjuk a mázolásra. Minden újabb mázolás előtt az oldatot fel kell frissíteni. Ha e bevonat jól megszáradt, az egészet olajjal vagy olajlakfestékkel bevonjuk. Ugyaníly módon szintethetjük meg a falakon tapasztalható sálettrom kiizzadásokat is, valamint a különböző szennyfoltokat is.

Asztalteríték. A magasabb társadalmi körök és azok, a kiket a sors földi javakkal megáldott, most a fővárosban élvezik az élet változatos gyönyöreit, melyek között a nagy ebédek és fényes estélyekkel egybekötött gazdag vacsorák nem az utolsó helyet foglalják el. Az anyagias gondolkodású emberek ugyan a fősúlyt arra fektetik, hogy van-e sok és jó enni és innivaló, a kényesebb igényű vendég azonban a formára és külsőre is sokat ad. Az okos vendéglősök már rég tudják azt a titkot, hogy a szép és választékos teríték eltakarja a lakoma fogyatkozásait. Azonban a teríték is alá van vetve a divatnak és ezért a korszellemmel haladó vendéglős kénytelen ezt is figyelemmel kísérni. Ujabbban a vendéglőkben hosszú közös asztalok helyett külön kis asztalokat kedvelik, mely szokás mindinkább meghonosul. Az új szokás több kényelmet nyújt ugyan, mint a közös asztal, de avval a hátránnyal bír, hogy a társaságot egymástól elkülöníti és kedvez a kasztszellemnek. Az asztalkendőt és szalvétákat a szappanszag ellen gyenge illattal szagosítják. A szalvéták újabbban csak egyszerűen összehajtvá kerülnek az asztalra, mi egész helyes, mert nem kellemes ajkunkat olyan kendőhöz törölünk, melyet előbb ismeretlen kezek czipfráztak össze-vissza. Az egyes terítékek között annyi helyet hagynak, hogy közben 2 tányér eltérjen egymás mellett. Mindjárt terítés-kor kirakják a fogások számához képest jobbról a késeket, balról a villákat, ugyiszintén a halhoz szükséges két villát is. Két-két teríték közé só- és bors-, vagy paprikatartót helyeznek. A mustár külön kis asztalra jut és csak a marhahúshoz horadják körül. Ugyancsak a kis asztalra helyezik a vizes üvegeket és a vizes poharakat is. Szokásban van sokhelyütt a bort, mielőtt az asztalhoz kerül, az eredeti üvegekből díszes metszeti üvegekbe átönteni, minek azonban csak a nehéz boroknál van gyakorlati célja, t. i. az, hogy a bor alja eredeti üvegekben maradjon vissza.

Gefältschter Cognac. Die italienischen Reisenden Markus Stuparich und Dante Sandrinelli, die seinerzeit eine grössere Anzahl Geschäftsleute in geriebener Weise beschwindelten, indem sie denselben einen von ihnen selbst erzeugten Cognac, einen werthlosen Panchs als „echte“ Marke »Original Cognac Martell« aufhufelten, sind endlich der gerechten Strafe zugeführt worden. In der am 3. d. M. stattgehabten Erkenntnisverhandlung wurden Stuparich zu einem Jahre, Sandrinelli zu drei Monaten schweren Kerkers verurtheilt.

Nagy sarok-helyiség

jelenleg kávéház, közbejött akadály miatt, folyó évi novemberre vendéglőnek vagy kávéháznak

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapest, VI., Bajza-utca 34. VII., Gizella-ut 43

Az Artési savanyúvíz a legjobb és legegészségesebb üdítő ital úgy borral, mint bor nélkül.

Elismert orvos-tanári tekintélyek által gyomor és emésztési bántalmak megszüntetésére ajánlatott.

Ezen savanyúvíz, mely Budapesten a legelőszöb azonkívül $\frac{1}{2}$ -1 és $1\frac{1}{2}$ literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhoz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzben, megszabadulhat, olyan betegségtől, melynek gyógyítása sok pénz és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artési savanyúvizet 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Videki megrendelések pontosan eszközölhetnek.

Telefon 25-57.

Kávé-pergelés

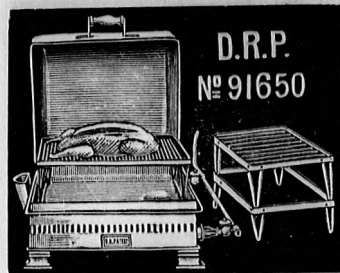
zamatos, erős, tisztázó, a fogyasztást nagyon emeli; e cél eléréséhez legalkalmasabb a már számos esztendője Magyarországon a kiváló sikereket elért biztosan, takarékosan működő és ezért előszeretettel használt

Emmerichi kávépergő-gépek

legújabb előnyök: szőlő, egyszerű, elmés mintaszerkezetűk, kényelmes kezeléssel teljes biztonságuk és nagy idő, fűtőanyag megtakarítással, kitűnő, egyetlen pergelésűk. Több mint 37,000 szállított, 3, 5, 8, 10 100 kggr.-ig. Bel- és külföldi kiállításokon számtalan magas elismerésben részesültek. Bővebb felvilágosítással szolgál budapesti képviselőnk: Kunzei József, Csengeri-utca 15.

Emmericher Maschinenfabrik, Emmerich am Rhein.

Goldene Medaille Internationale Kochkunst-Ausstellung, Wien, Jänner 1898.

„Lucullus“

Brat- und Backapparat mit Gasheizung

ist eine epochemachende Erfindung, auf dem Gebiete des Küchenwesens.

„Lucullus“ bratet jedes Fleisch ohne Fett oder Butter

„Lucullus“ liefert den schmackhaftesten Braten, giebt 20% mehr fertigen Braten als jeder andere Bratapparat.

„Lucullus“ verbraucht weniger Brennmaterial als jeder andere Bratapparat.

„Lucullus“ bratet ohne Aufsicht.

„Lucullus“ bratet ein Drittel schneller als Rost und Bratröhre.

„Lucullus“ verhindert jedes Anbrennen des Bratens. bratet ebenso schön alle Braten als: Kalbs-, Schweins-, Hammelbraten, Roast-beef, Beefsteak, Geflügel, Wild, Fische etc. ebenso auch Mehlspeisen, Bäckereien jeder Art.

„Lucullus“ ist in jeder Küche, wo Gas ist, ohne Schwierigkeit anzubringen.

„Lucullus“ ist leicht zu reinigen und unterliegt keiner Abnutzung oder Reparatur.

„Lucullus“ macht sich durch obige Vortheile schon in kürzester Zeit bezahlt.

„Lucullus“ ist in allen Staaten patentirt.

„Lucullus“ ist am Lager und verkäuflich bei den Generalvertretern für Ungarn, Rumänien und die Balkanländer **Kienast & Bäuerlein, Budapest, IV., Szeveteny-utca 19;** ferner im **Installations-Bureau der Budapester Gaswerke, IV., Arany-utca 6; Löwenstein M., kais. u. kön. Hoflieferant, Vánnhaz-körut 4.**

Preise und Prospekte auf Verlangen.

CSÁKY ÁRMİN Budapest, VI. Andrassy-út 57 (a Millenium kávéházzal szemben).

Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon. 1889. évben a párisi világkiállításon.

Ajánl **konyharuhákat** minden nagyságban

szakács, pék, czukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvelezből frt 1.50, 2, 2.50

Kabátok pique-velezből frt 2, 2.50, 3.

Kabátok csinavat- v. satinból frt 1.25, 1.50, 2, 2.50.

Szakács-nadrágok (pantalon), pamut-kamm-garnból, kék, fehér eskos, 2.50—3 frtfg.

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú cretonból, kr 40, 50, 60.

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú vászonból, kr. 60, 80, 100.

Szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25, 30, 35, 40.

Ezen fehéremű özegemnek külön spe állítása és a legtöbb ország szál lodák és konyhák bálatalam szállítatik.

Deckert és Homolka

villanyos műszaki-intézet

A világ-híra „Graft mikrotelefon“ feltalálói és szerkesztői.

BUDAPEST

GYÁR: RAKTAR:

VI., Izabella-u. 88. V., Dorottya-u. 8.

Szállítanak

szálloda-sürgöny-és telefon-berendezéseket, szálloda-harangokat, villámhárító- és villamos-világítási BERENDEZÉSEKET olson, solid és szakszerű kivitelben jótállás mellett.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

Kitűnő hatású szénsavas nátriumainál és csekély szabad szénsavánál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál sőt egyenesen nélkülözhetetlen, ha, mint a tüdővészeseknél, vérzésekre való hajlandóság van jelen. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, hol a főlősmennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek. Előnyösen hat a hólyag hurutos állapotainál, mert akadályozza a húgysavas sók lerakódását és így a kö- és homokképződést. Ezek eredményezték azt, hogy a legkiválóbb orvosi kapacitások mindig a legszivesebben használják és mindig előnyt adnak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapest V., Erzsébet-tér 8.

és. és kir. udvari szállító.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

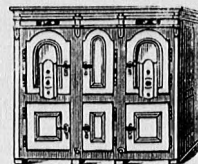
Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb

Leopold Neumann **BUDAPEST, VIII. Museum-körút 10.**
fabrizirt seit Jahren als Specialität
Kaffeehaus-Mappen, Spelekarten-
Decken und Rohrzeitungshalter aus
dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten

GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő- és
fagyasztó-készülékek,
puhafa butor, konyha és
háztartási eszközök gyára
Budapest, VI., Klapka-u. 5

Raktár:
VI., Teréz-körút 8.

Szép vendéglő tekepályával,
ugyszintén kávéházhelyiség
egyesületeknek igen alkalmas
olesón kiadók.

Ugyanott irodák és urilakások is kiadók.
V., Vigszinház-utca 5.

Schönes Gasthauslokal mit Kegelbahn
für Vereine sehr geeignet, ferner
Kaffeehaus, Bureaux und Herrschaftswohnungen
billig zu vermieten.

V., Vigszinházgasse 5.

Besonders

schmackhaftes Gebäck, Weizen-, speciell aber
Kornbrot, sowie Original Pressburger Mohl-
und Nuss-Bengel empfiehlt den Herren Kaffee-
siedern und Restaurateuren

R. Schreiner

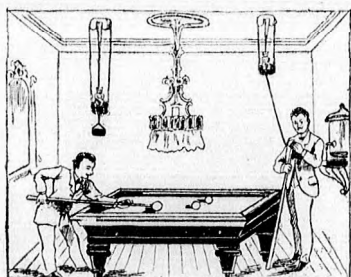
Weiss-, Brod- und Bengelbäckerei
VII., Károly-körút 17.

Billárd-krétatartó

Uj! Uj!

Nagy krétamegtakarítás.

Asztalok tisztán maradása.

Egész Európában szabadalmazva. — Egyedüli főraktár
Ausztia-Magyarország részére:

NEUMANN JÓZSEF Budapest, V.
Nagykorona-utca 15.

Prospektus ingyen és bérmentve. — Vízszintelőrusítóknak árengedmény.

Kiadó nagy kávéház-helyiség

Győrött

teljesen modern, most épülő kétemeletes házban,

f. évi november elsejére

a Deák-utca és uj városház-tér sarkán

szemben az uj városházzal

nagy forgalmu helyen, a vasútállomás, kir. tábla,
városi bérházak, reáliskola, kir. törvényszék, vásár-
tér közvetlen közelében.

Bővebb felvilágosítást nyújt

HÜBNER JENŐ műépítész

Budapest, VII., Király-utca 77.

Mappin & Webb

London und Sheffield

Fabrikanten in Silber, versilberten Waaren und
feinsten Messerschmiede-Artikeln.

Specialität **Erzeugniss** Princes Plate.

Princes Plate ist Nickel-Silber und schwer ver-
silbert, besser, schöner und dauerhafter als alles bis
jetzt Erzeugte.

Specialitäten für **Hôtel, Restaurant, Café u. Clubs.**

Das beste und dauerhafteste in **Tafelbestecken, Ser-
vier-Schüsseln, Thee- und Kaffee-Kannen,** sowie
alle in dieses Fach einschlägigen Artikel.

Ein Dutzend	Tafel-Messer ..	14-70	Ein Dutzend	Dessert-Löffel ..	13-20
	Dessert-Messer ..	12-60		Kaffee-Löffel ..	7-80
	Tafel-Gabel ..	17-40		Mocca-Löffel ..	6-—
	Dessert-Gabel ..	13-20		Eis-Löffel ..	6-60
	Tafel-Löffel ..	17-40		1 St. Senftopf ..	7-20

Alle angeführten Gegenstände sind hier in Prima Qualität. Doch ist
Alles in Sekunda Qualität sehr billig zu haben.

Musterlager beim Vertreter für Ungarn:

M. Kürschner, Budapest,

IV., Maria Valeriegasse 7, II. Stiege, II. Stock

(vis-à-vis dem Grand Hôtel Hungaria).

REGINA MÁRIA

Budapest (Röser-bazár) Károly-körút 22.

Ajánlja a tisztelt szállodás, vendéglős és kávé urak

szíves figyelmébe

Első
rangu **elhelyező irodáját**

hol **szobaasszonyok, főpinczerek, cassirnók, első**
rangu főzőnők és ezukrászok mindenkor kaphatók.

Levélbeli megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítettek.

Sürgőnyezim: Regina Röserbazár.

Az 1873. év óta fennálló csász. és kir. szabad. jégszekrény.

Gyár: Budapesten **STILLER JÓZSEF**-nél, ajánlja törvénye-
sen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitudatást nyert
hűtőkészülékeit sör, víz, vaj, nyers hus hűtésére, ételhűtőket
házi szükségletre, fagyalt-készülékeket és fagyalt-reservoirok-
kat, bormérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pez-
gető-csapokat.

Megrendelések
a raktárba intézendők.

Képes árjegyzékek
ingyen.

STILLER JÓZSEF Budapest Gyár és iroda:
VII., Dohány-utca 39.

Alapítva 1825

Alapítva 1825

Hubert J. E. POZSONY

pezsgőbor pinczésészele

ajánlja elismert kitünő minőségű pezsgőit különösen

GENTRY CLUB

márkáját,

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

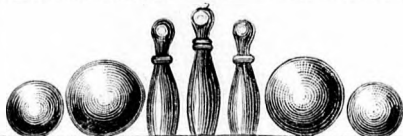
Raktár és vezérképviselőség: **ÖRLEY GÉZA BUDAPEST**

☞ **Telefon 59-74.** ☜

VIII., Baross-utca 111.

KERTÉSZ TÓDOR

műiparúrok raktára BUDAPESTEN, Kristóf-tér.

Kuglizó bábok száraz gyertyánfából, egy készlet 2.25. **Lignum sanctum** kugli golyók
 9 9 10 10 11 11 12 12 13 13 14 14 15 cm. átmérőtől.
 1.15 1.30 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2.85 3.— 3.20 3.40
Kugli golyók száraz gyertyánfából, nagyság szerint 75, 80, és 85 kr. Kuglizóba nagy pléh-
 persely lakatra 1.—, 1.30. **Kerti gyertyatartó** szél ellen üveg borítóval 1 frt. **Kerti lámpa**
 petroleumra 2.20. **Lampion** kertek világításához 15, 20, 30 kr. **Magnesium fáklya** vörös,
 fehér, zöld színben 30 percig meglepő nagy világosságot ad, darabja 1.40. **Abrasz me-**
gerősítő szél elea a szabadban, 100 drb 7 frt. **Gyufatartó**, nikél, 1 tucat 6 frt. **Kenyer**
kosár, nikél, 1 tucat 5 frt. **Evőeszköz**, fekete, fa nyelű, 12 pár 2.30, csont nyelű 3.60.
Kenyervágó kés 1 frt, 1.50. **Sonkavágó** kés 1.20. **Sonkaprés**, fatalazaton 5 frt, márvány-
 talazaton 7 frt. **Dugaszhúzó** 20, 40 és 60 kr. **Dugókiemelő** készülék falra vagy ajtóra fel-
 erősíthető 2.50. **Dugókivevő**, az üvegbe esett dugókat kivenni, 15 kr. **Kézidugaszoló** kalap-
 ácsesél 90 kr. **Biztonsági borlehúzó** gummeső 2.40. **Hydraulikus hordó szád**-szelap, csapra
 juttató bor, sör, pálinka, borszesz stb. egyéb szeszes italok megcsavanyodása ellen, 1 frt.
Üvegmosó kefe 85 kr. **Borszivattyú** 1.50. **Czitromprés**, üvegből 20 kr. **Amerikai husvágó**
 4.75, 6.—. **Húspuhító** 60 kr. **Mandula**, zsemlye, dió stb. reszelő 2 frt. **Habverő** vagy teavaj
 készítő, féllit. 80 kr., 1 literes 1.20, 2 literes 2 frt. **Fagylalt készítő** 5.— 6.— 9.— 11.—
 Gyorsforraló 1.20. **Kestisztító** készülék 50 kr. 1 doboz angol smirgli por 60 kr. **Automati-**
kus patkányfogó 2 frt. **Egérfogó**, egyszerre több egereket lehet fogni azzal, 50 kr. **Sváb-**
bogar fogó 1 frt. **Ujságtartó**, minden nagyságu újsághoz, darabja 75 kr. **Billárd-golyó**,
 elefántesont-utánzat, 1 készlet 3 darabban — 62 64 66 cm. — 10— 11— 12 frt. **Billárd-dákó**, 2.50—5 frt.
Francia dákóbőr, 100 drb 1.30, 1.40, 1.60. **Dákóbőr-ragasztó**, 1 doboz 20 kr. **Dominójáték**,
 90 kr. 2.20-ig. **Kávéházi dominó**, átszegeztet, 5 frttől 7.50-ig. **Roulettejáték**, 1.80—17 frt.
Roulette-terv, 1.50—1.50 frt. **Tivoli társasjáték**, a vendégek szórakoztatására
 60 70 80 90 100 cm. — 21 26 32 37 42 cm.
 4.40 5.50 6.60 8.50 12.50 **Sakktabla** polittirozott vörös 1.— 1.50 1.80 2.50 3.30
 cseresnyefa 1.40 1.80 2.— 3.— 4.—
 1 2 3 4 5 6 7 8
Sakkalakok, angol forma, egy készlet 2.— 2.40 2.80 3.20 5.— 6.40 7.20
 egyes kettős hármas
 1.50 2.50 3.50 **Szalvétaprés**,
Pinczértáska derékre csatolható szarvas-bőrrel 1.50. **Papír-tányérok**, nyári mulatságok, kirándulá-
 sokhoz, 100 darab 15 cm. 1.30, 17 cm. 1.50. **Arlosa-zeneszekrény** 15 frt, egy kotta 50 kr.

Ellenőrző-bárczák
 (rajz szerinti nagyság)
 100 drb 1-es sárgarézből 1.—90
 100 " 5-8-as vörösrézből " 1.20
 100 " 10-es nickelből " 1.40
 100 " 20-as sárgarézből " 2.20
 100 " 50-es vörösrézből " 4.—
 100 " 100-as sárgarézből " 5.—

Mignon-organakelmeles lágy hangú, kettős-orgona, hangsorozattal, hangja tetszés szerint
 erősíthető vagy gyengíthető, 30 frt, a hangjegy-lapok méterje 35 kr. **Flobert**, ezél- és ma-
 dárélv-pnska 7.— 10.— 12.— frt. **Időjósító barát**, csinos svájci házikóban 1.20.
Időjósító, női és férfi alak, csinos házikóban 1.50—2 frt. am. kipróbált ébresztő-óra 3 frt.

Számoló-czédulát kívánatra bérmentve küld
KERTÉSZ TÓDOR műiparúrok raktára.

Prämierte

Kühl- u. Konservirapparate

anerkannt bester und solidester Konstruktion für
 Restaurationen, Brauereien, Kaffeehäuser und Konditoreien
 empfiehlt die Fabrik tragbarer Eiskeller des

BERNHARD BREITNER

Fabrik: Vasváry Pálgasse 3. Hauptniederlage:
 VI., Königsgasse 44.

Auswahl von Moussir-Pippen, Fass-Spunden, Gefornes-Reservoirs und Gefornes-Maschinen.
 Illustrirte Preis-Courante auf Verlangen franko.

Vorzüglich bewährte

Bierschank-Apparate

mit Kohlensäure, Luft- oder Wasserdruck,
 neuste patentirte Kühlvorrichtung, zerlegbar,
 leicht zu reinigen
 wenig Eis erforderlich offerirt

Arnold Watterich Budapest

Tabakgasse 5.

Bierschank-Anlagen

unter Garantie für Solidität und
 Brauchbarkeit.

Kostenüberschläge gratis.
 Bierdruckpumpen, Moussierpippen
 und alle Kellereiartikel.
 Mittel gegen alle Weinkrankheiten.

Essenzen

zur Rum, Liqueur u. Essigerzeugung.

Illustrirter Preiscurant und Manipulationsbuch gratis.

Kerti lámpák, kerti gyertyatartók

Folyosó lámpák és utczai lámpások

Verandalámpák

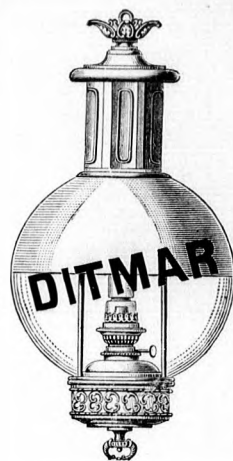
a legjutányosabb gyári áron

Ditmar R. cs. és kir. udvari szállító

lámpa- és ércmű-gyárának főraktárában

Budapest,

fürdő- és nádor-utcza sarkán.

Astrál lámpák

58 normál gyertya-fénnyel
104 " " "
130 " " "

vendéglők, kávéházak és nagy termek megvilágítására a legkellemesebb és legolcsóbb világítás.

Képes árjegyzékek (a lámpanemek meghatározása után) ingyen és bérmentve.

Vendéglősöknek nagyobb bevásárlásnál megfelelő árengedmény.

Francia pezsgőbor-gyárosok

Louis François & Comp.

Diplome d'Honneur

Lisszabon.

Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Temesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az

egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és országunk mint ilyen a budapesti kereskedelmi- és váltótörvényozéknél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

Főraktár: *Borhegyi Ferencz* ezelőtt *Lápossy*
Budapest, Maas-palota.

Vezérképviselőség: *Ruda és Blochmann, Budapest.*

SVABHEGY-SZÁLLODA

Hôtel Schwabenberg

Larjovsky Emil a Svábhegy-szálló bérlője.

Fővárosához legközelebb eső kies fekvésű üdülő- és nyaraló-hely az ozondús levegőjű Svábhegyen, a fogaskerekű vasút állomása közvetlen közelében, gyönyörű kilátással a főváros és környékére. A mai kor igényeinek megfelelő kényelmes berendezésű lakásokkal, társalgó- és olvasó-teremmel.

Mérsékelt árak mellett kitűnő francia és magyar konyha, válogatott jó italok; kávéház és játéktér. Kifogástalan kiszolgálás.

A kényelmes közlekedési eszközök, még a hivatásuknál fogva nyáron át is a fővároshoz bilincselts közönségnek is lehetővé teszik a szálló igénybevételét.

Bérlő: a külföldi tapasztalatokban gazdag **Larjovsky Emil, Kugler — Gerbeaud** — udvari szállító, volt ezredéves kiállítási üzletvezetője és főszakácsa.

A fogaskerekű- és villamos vasút közlekedik reggeli 6 órától esti 11 óráig.

A fogaskerekű vasút-állomás pénztáránál kívánatra étkezési szelvénynyel ellátott menetérti jegyek 1 forintért kaphatók, melyeknek 70 kros étkezési szelvényei a szállóban készpénzfizetés gyanánt elfogadhatók.

Társas-ebédek és vacsorák (déjeuners, dmers, soupers) terítékenként 1 frt 50 krtól fölfele.

Dieses, am schönsten Punkte des in der Nähe der Hauptstadt gelegenen Schwabenberges neu erbaute, mit allem Raffinement der Neuzeit ausgestattete Hotel, erfreut sich schon heute, theils durch seine von der Natur mit verschwenderischer Pracht ausgestattete Umgebung, und theils durch die tüchtige Leitung des derzeitigen Pächters, des verdienten Zuspruches von ganz Budapest.

Das Hotel, welches über 60 Zimmer, ein elegantes Café und Restaurant verfügt, bietet was Küche und Keller anbelangt und welche unter der bewährten Leitung **Emil Larjovsky** (ehemaliger Leiter und Küchenchef des Pavillons **Royal, Kugler — Gerbeaud** — der 1896-er Millenniums-Ausstellung) steht, bei civilen Preisen nur das Gediegenste, und kann auch schon in Folge seiner, durch die ungemein bequeme Communication hervorgerufene, leichte Zugänglichkeit, als der fashionabelste und lohnendste Ausflugsort Budapest's bezeichnet werden.

Die an der Cassa der Zahnradbahn für einen Gulden erhältlichen, mit Speisecoupon versehenen Tour- und Retourkarten, ermässigen die Tour- und Retourfahrt nach dem Schwabenberg auf nur 30 kr., nachdem der Speisecoupon im Hotel für 70 kr. an Zahlungsstatt genommen wird.

Zur Entgegennahme von Déjeuners, Diners und Soupers von fl. 1.50 angefangen, empfiehlt sich in

Tisztelettel

ergebenster Hochachtung

LARJOVSKY EMIL

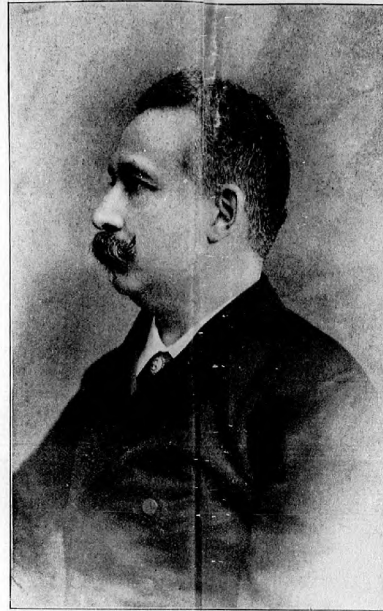
a Svábhegy-szálló bérlője.

A „Szállodások, vendéglősök,
kávéosok, pinczerek és kávéességek
országos nyugdíj-egyesülete”
Debreczenben, 1898. évi május hó 11. én
tartott
kongresszusának
és első közgyűlésének
vezérferfiái.

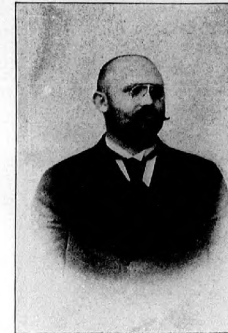
Hauer Bertalan

szállodás,
a debreczeni vendéglős-ipartársulat elnöke,
a debreczeni kongresszust előkészítő bizottság elnöke.

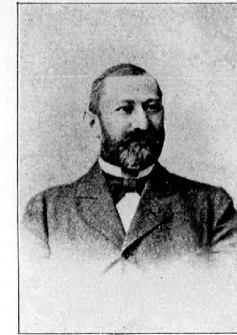
Stadler Károly szállodás.

a MÁV. keleti pályaudvar vendéglőse, a nyugdíj eszméjének kezdeményezője 1885-től.

Milleker Lajos

szállodalásigazgató,
a debreczeni kongresszust előkészítő bizottság tagja.

Steiner Sándor

kávéos,
a „Budapesti kávéességek betegsegélyező pénztárának”
előke, az 1897-ben kiküldött fenntartó-bizottságnak tagja.

Dr. Benedek János

ügyvéd,
a debreczeni vendéglős-ipartársulat jogtanácsosa.

Bokros Károly

az 1897-iki budapesti és az 1898-iki debreczeni nyugdíj-
kongresszusok elnöke.

Némey Dezső

kávéos,
a nyugdíj-egyesület szervező- és az 1897-ben kiküldött
fenntartó-bizottságnak elnöke.

Dr. Solti Oszkár

ügyvéd,
a nyugdíj-egyesület szervező- és fenntartó-bizottságnak
jogtanácsosa.

Kovács Dezső

főpincész, a debreczeni pinczeregylet elnöke.

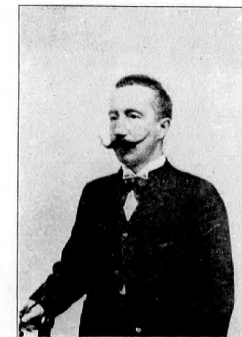
Privitzer József

vendéglős,
a debreczeni vendéglős-ipartársulat és
a debreczeni pinczeregylet pénztárnoka.

Doményfalvi Boczkó Sámuel

Debreczen sz. k. vár. rendőrkapitány, a debreczeni nyugdíj-kongresszus díszelőke.

Velössy Béla

a debreczeni nyugdíj-kongresszus jegyzője.

F. Kiss Lajos

„A Vendéglős” főmunkatársa,
fenntartó-bizottsági tag, az 1897-iki budapesti és 1898-iki
debreczeni kongresszusok jegyzője.

Hővároshoz legközelebb eső kies fekvésű üdülő- és nyarató-hely az ozondús levegőjű Svábhegyen, a fogaskerekű vasút állomása közvetlen közelében, gyönyörű kilátással a főváros és környékére. A mai kor igényeinek megfelelő kényelmes berendezésű lakásokkal, társalgó- és olvasó-teremmel.

Mérsékelt árak mellett kitűnő francia és magyar konyha, válogatott jó italok; kávéház és játéktér. Kifogastalan kiszolgálás.

A kényelmes közlekedési eszközök, még a hivatásuknál fogva nyáron át is a fővároshoz bilincselts közönségnek is lehetővé teszik a szálló igénybevételét.

Bérlő: a külföldi tapasztalatokban gazdag **Larjovsky Emil, Kugler — Gerbeaud** — udvari szállító, volt ezredéves kiállítási üzletvezetője és főszakácsa.

A fogaskerekű- és villamos vasút közlekedik reggeli 6 órától esti 11 óráig.

A fogaskerekű vasút-állomás pénztáránál kívánatra étkezési szelvényekkel ellátott menetérti jegyek 1 forintért kaphatók, melyeknek 70 kros étkezési szelvényei a szállóban készpénzfizetés gyanánt elfogadtnak.

Társas-ebédek és vacsorák (déjeuners, diners, soupers) terítékenként 1 frt 50 krtól fölfelé.

Tisztelettel

Dieses, am schönsten Punkte des in der Nähe der Hauptstadt gelegenen Schwabenberges neu erbaute, mit allem Raffinement der Neuzeit ausgestattete Hotel, erfreut sich schon heute, theils durch seine von der Natur mit verschwenderischer Pracht ausgestattete Umgebung, und theils durch die tüchtige Leitung des derzeitigen Pächters, des verdienten Zuspruches von ganz Budapest.

Das Hotel, welches über 60 Zimmer, ein elegantes Café und Restaurant verfügt, bietet was Küche und Keller anbelangt und welche unter der bewährten Leitung **Emil Larjovsky** (ehemaliger Leiter und Küchenchef des Pavillons Royal, Kugler — Gerbeaud — der 1896-er Millenniums-Ausstellung) steht, bei civilen Preisen nur das Gediegenste, und kann auch schon in Folge seiner, durch die ungemein bequeme Communication hervorgerufene, leichte Zugänglichkeit, als der fashionabelste und lohnendste Ausflugsort Budapest's bezeichnet werden.

Die an der Cassa der Zahnradbahn für einen Gulden erhältlichen, mit Speisecoupon versehenen Tour- und Retourkarten, ermässigen die Tour- und Retourfahrt nach dem Schwabenberg auf nur 30 kr., nachdem der Speisecoupon im Hotel für 70 kr. an Zahlungsstatt genommen wird.

Zur Entgegennahme von Déjeuners, Diners und Soupers von fl. 1.50 angefangen, empfiehlt sich in

ergebenster Hochachtung

LARJOVSKY EMIL
a Svábhegy-szálló bérlője.